

pÚvodní malba / „Pokušení“ Pavla Matušky * Glosa / *Sázka na dětské hrdiny?* * Dvojrecenze / Z Německa: „*Karikaturisté Sternu*“ + *Novinářská cena* * *Obzor* / *Vyjíždák* * *Ze světa* / Slovensko, Turecko, USA, Španělsko * *Z Polska* / *Vtíp Roku* aj. *

e-GAG

Časopisy / *Charlie* (po německu) *Reflex*, *Bumerang*, *Sorry* * **O humoru** / Z tisku * *Z domova* / *Poláček*, *Pavla*, *Barták*, *Douša*, *Slíva*, *Vhrstí*; *Vtípy týdne i měsíce*, *knihy* * *Archív* / K 8 ročníkům *Emila Stadiónu* * *Retro* / *Zátopek* + 300 Salonů * *Chlubna* / *Pytlík Míly Martenka* * *Mistři pláten* / *Dvě dámy* a *Nové téma!* * *Dokument* / *Semafor III.* * *Objev* / „*Ejhle!*“ * *Z pošty* / *Major*, *Prokúpek*, *Gayer*, *Pfuschi*, *Kazanevsky*, *Fryba*, *K+M*, *Bysřický*, *Foret*, *Rázus*, *Barták*, *Valocká*, *Mlejnková*, *Martenek*, *Řezníček*, *Adamec* * **Kalendarium** * **Výsledky** / Čína, Kuba, Dánsko, Makedonie, Španělsko, Brazílie * **Propozice** / Bulharsko, Německo, Itálie, Irán, Norsko, Turecko, Indonésie, Makedonie, Kanada * aj.

Měsíčník autorů a přátel české karikatury

e-číslo 2017 / 2

XV. ročník

KRESBY: MOTYČKA, VRBATA, JIRÁSEK, ŠLITR, SUCHÝ, STEINBERG, BARTÁK, MATUŠKA, YRRAH, TAUSSIG, MARTENEK, BOGORAD, FUENTOS, GAYER, POLÁČEK, KOCMÁNEK, MARKS, ŠTASTNÝ, RYCHTAŘÍK, AZÍZ, KAZANEVSKÝ, OHMAN, HRDÝ, DOUŠA, STUTTMANN, SLÍVA, SETÍK, SOUČEK, TOMASCHOFF, MOHR, HACHFELD, STESKA, ERL, NEL, NARDI, VRÁNA, VHRSTI, DRLJEVIČ, HADERER, METTE, SCHULERT, TETSCHKE, NOS, FELIX, TAWAN, BAPTISTAO, NETO, VICO, KOŠTÝŘ, PRALOVSKÝ, FRACKIEWICZ AJ.

pÚvodní kresba / **Pavel Matuška: "Pokušení"**

Umělci do hlavy nevidíme. Až nakonec spatříme výsledek tamního procesu - plus střetu mozku s rukou se štětcem. Když autor signoval dílo, zvolil název „Pokušení“. Ale mohla to být i „Hruška“.

„Čím je muslimovi Mekka, tím je Čechu Říp“, stojí na boudě zbudované kdysi na „posvátné“ hoře. Téma se odjakživa nosí v našem výtvarném umění. Na Říp situovali umělci kmen vedený praotcem Čechem vždy, když jsme řešili státoprávní otázky. V letech zlomů se Řípu věnovali karikaturisti: Vyčítal, Jiránek, Renčín / Pavel Matuška vystavuje do 30. 3. v královéhradecké knihovně.

Pavel Matuška se trvale zabývá biblickými i historickými tématy. Hledání nové vlasti a (ne)nalezení kvalitního strdí v žirné kotlině zpodobnil v dílech „Čechu, ale tohle není Říp“ a „Hola, Češi, země!“

Odešel Michal Pavlata (71)

21. ledna skonal Michal Pavlata ve věku 71 let. Na stránky Gagu se tato zpráva o rozloučení s hercem, dabérem, pedagogem (a také známým publicistou) dostává díky společném účinkování s GAGmenem při přípravě výstavy a následném Pavlatově účinkování na vernisáži Vladimíra Jiráňka (70).

V *Galerii Smečky* po domluvě s vystavujícím umělcem požádali o slovo do katalogu a zároveň o úvodní projev *Ivana Hanouska*. Jeho obvyklá reakce, že text ano a rád, ale projev rozhodně ne, organizátory projektu nezaskočila. Zajistili, aby úvodní slovo o vystavujícím Jiráňovi pronesl právě osvědčený herec Pavlata.

Původně nervózní G-men byl způsobem, jakým herec text přednesl, vysloveně nadšen.

Pavlata byl opravdu mistr oboru... Věty přednášel bez jediné změny a se stejným důrazem a pointováním na správných místech - tak, jak to autor mínil... Sklidil potlesk od nabitého sálu a když se ujal slova host, kterým

byl *Václav Klaus*, začal tím, že Pavlatu ocenil, jak hezky to o Jiráňkovi všechno řekl. „*To já ne, to Ivan Hanousek...*“ reagoval do mikrofonu bez zaváhání *Michal Pavlata*. Naše snímky

ukazují herce, jak si poctivě předem text pročítá na vstupním panelu, pak u mikrofonu při projevu a nakonec po něm - v hovoru s prezidentem Klausem. Pavlatu a Jiráňka spojovalo aktivní angažování pro pravicovou ODS. Klaus je přežil oba.

JAK SE BLÁZNÍ V DOBĚ BLAHOBYTU

aneb
OKNO DO DUŠE PSYCHOTERAPEUTA

Roman Pešek
ilustroval Miroslav Barták

pasparta

GAGmen tento text řadí víceméně mezi materiály do rubriky „*Chlubna*“, ale... Přece jen, pyšnit se takovým zážitkem pod zmíněným titulkem zrovna u příležitosti něčí smrti... nebylo by to *chucpe*? (česko-slovensky: *drzá bezočivost*)

Text projevu jsme vzápětí otiskli v e-GAGu, spolu s řadou snímků. Mezi jejich autory byl krom GAGfota, Jana Koutka a Bohouše Šíra také Pavel Taussig

Kresba vlevo od *Mirka Bartáka* je z obálky knížky Romana Pešky „*Jak se blázní v době blahobytu - okno do duše psychoterapeuta*“. Jde o soubor úvah, fejetonů, příběhů a sebereflexí autora, mladého lékaře. „Text provázejí elegantní a vtipné ilustrace známého karikaturisty *Miroslava Bartáka*“ - píše se na záložce knihy, kterou vydává nakladatelství *Pasparta*. ®

Umělec a výtvarník Milan Cais včera ve Vile Pellé v Bubenečích otevřel výstavu nazvanou Dveře dovnitř. Zabývá se tématy, motivem předtěl, i těch životních. Foto: Roman Vondrouš, ČTK

Ze života ptáků

Černý havran (krkavci prominou) a bílá holubice. Symboly až banální; výhrůžné *nevermore* versus holubice se snítkou v zobáčku... Autoři z řad malířů si v nich stále libují pro jejich srozumitelnost. Čáry smrti (out) a života nalajnoval na parketách vily Pellé v pražských Dejvicích (Bubeneč?) multimediální **Milan Cais**, zde v roli výtvarníka (**viz foto vlevo!**) Jak píše recenzent, jde o výstavu **“Dveře dovnitř”** a mělo by jít o výpověď o autorově vnitřním světě. Materiál, tedy i lajnovačku sbíral a výstavu připravoval umělec po dva roky. Navštěvníci tu najdou až do 26. března díla na obecné téma víry, která v sobě mají hravé a humorné prvky, ale také sérii akvarelů.

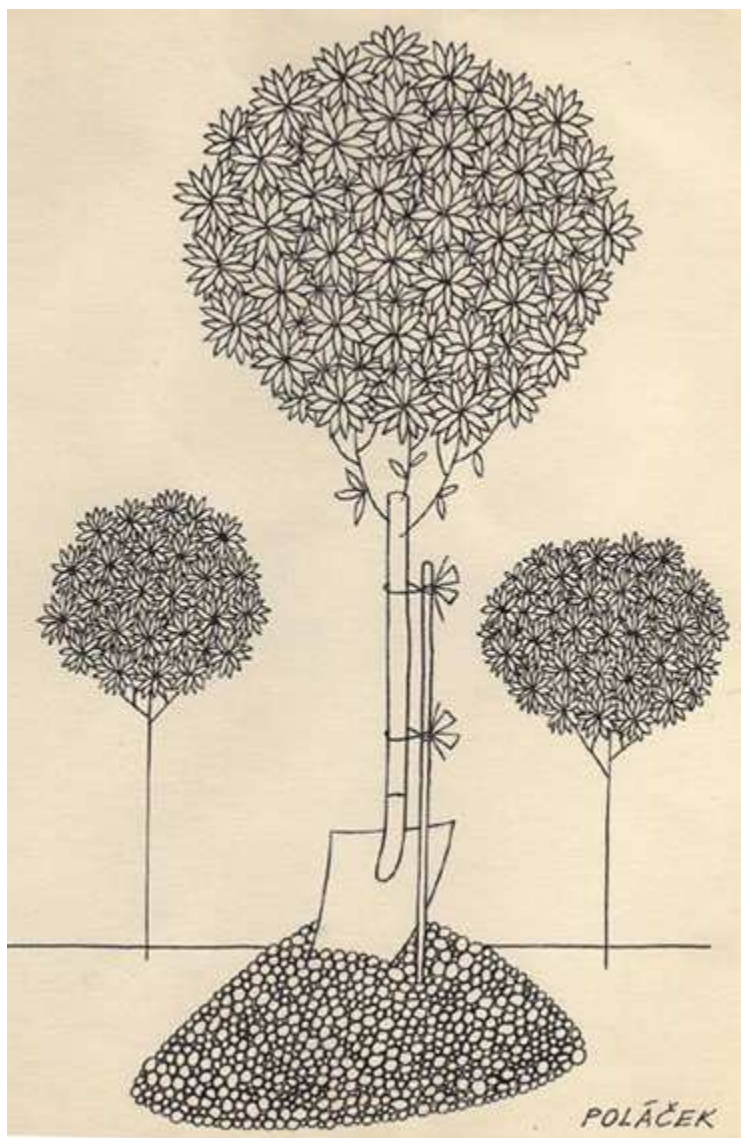
Obrázek vpravo ukazuje, jak to může dopadnout, když konflikt mezi oběma světy vrcholí. Je však už od někoho jiného - kubánský karikaturista **Carlos Fuentes** s ním úspěšně obeslal mezinárodní soutěž vtipů beze slov. Už jsme si toho v GAGu několikrát všimli - jak rychlé a jednoduché mohou být realizace stejného výtvarného nápadu v žánru kreslený humor. A umělec nemusí po léta sbírat, tvořit a pak obsadit na měsíce výstavní prostory. Jenže to pak asi nebude moc umělec - soudí kritická kulturní obec... A vůbec, **když nemáte připraven pro kurátory dostatečně bohatý vnitřní svět, můžete si leda tak...** ...nechat na výstavu ve známé galerii zajít chuť. **(ih)**

Příběh usměvavého loga OF

V časopise vydávaném radnicí Prahy 6 se objevilo logo *Občanského fóra* s připomenutím jeho autora plus s pozdějšími, už méně známými variantami (**viz obr.**) Autorem byl grafik **Pavel Šťastný**, který se loni v listopadu připomněl výstavou na „Kulaťáku“. Tehdy čtyřladvacetiletý student prvního ročníku VŠ UMPRUM vyhrál soutěž o logo OF koncem roku 1989 - do školy, kde studenti kreslili plakáty a transparenty, přiběhl někdo z Mánesu, že během odpoledne 25. 11. musí být hotové! Studenti se činili, ale všechno to byla taková technická seriózní loga... Když bylo jasné že do čtyř odpoledne se nic dalšího „pořádného“ nestihne, začali si z toho dělat legraci - a Šťastného logo bylo nakonec to šťastné... S Vaclavem Havlem se výtvarník setkal jen jednou a to později. „*Řekl mi, že to usměvné logo pomohlo revoluci a dodalo jí takový pozitivní rámeček...*“ V současnosti je autor známý díky dalším logům (Seznam nebo Datart) a logem *Pocta V. H. 80* - k výročí Václava Havla (viz zcela vpravo). **(red-P6)**

Zemřel Josef Poláček (91)

V úterý 17. 1. zemřel po dlouhé nemoci ve věku nedožitých 92 let zřejmě nejstarší z českých aktivních karikaturistů.

Josef Poláček, původně z východočeské Dobrušky, zakotvil v severočeském Varnsdorfu, kde (ale nejenom tam) současně obhospodařoval několik výstavních prostor, z nichž nejznámější byla galerie v místním divadle. Jeho čilý poštovní styk s naší redakcí i po nedávném “prosetí” této náplavy znamená několik lísek plných tisků, především jeho pečlivě číslovaných “Pohledů” a “Ohledů” na různobarevných papírech. Přestože už v poslední

době už nikam než k lékařům nezajížděl a ani nekreslil, své “staré zásoby” dokázal dobře exploatovat na společných výstavách i na soutěžích, z nichž připomeňme aspoň někdejší “brontosauří” Ekofóry. Jeho styl z konce 50. a počátku 60. let minulého věku vycházel z nutnosti silné linky, aby byla kresba zřejmá i v tehdejší rotačním knihtisku. Aktivitu Josefa Poláčka jsme v posledním desetiletí poctivě registrovali v GAGu. (I. H.)

Kresby: **Josef Poláček** (Pohledy)
Foto: **Archív**

Překvapení v příloze přílohy „Auto“: „Vtip týdne“

Velice zvláštní a opravdu nečekané překvapení přichystala redakce *Mf DNESu* čtenářům, když do letošního 4. čísla své stále úterní přílohy **Auto** na str. 3 (hned pod obsah!) zařadila **kreslený vtip(!)**. A vypadá to dokonce na stálou rubriku! Nevím, zda se někomu z vedení deníku anebo jen šéfredaktorce přílohy dostal před oči některý z našich textů pro časopis **Mediažurnál Syndikátu novinářů ČR**, kde si na téma

chybějící vtipné kresby v českém tisku opakovaně stýskáme. Ale jistě se to nestalo kvůli četbě magazínu **e-GAG** - dle „zahajovacího“ vtipu od **Milana Kocmánka** se zdá, že tento autor se nejspíš vylíhl v **tapířím hnízdě**... Kresba i text nesou totiž jasné znaky této anti-výtvarné a antihumorné „školy“. Takže pravděpodobnějším důvodem výskytu vtipu v „Auto“ bude spíš autorova neodbytnost, samozřejmě kombinovaná s nedovzdělaností redakce v redigování tohoto publikem tak oblíbeného publicistického žánru. (gag)

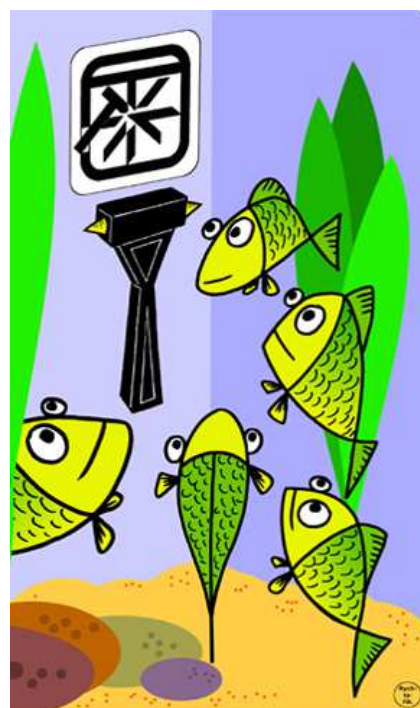
P. S.: Mezitím jsme se dočkali alespoň částečné odpovědi - v příloze **Auto** jde opravdu o **rubriku** a i když volba další kresby (autorem je **Josef Marks**) je už o přičku výš, stále ještě není jasné, jak se miní neškolená redakce ubrání, až se svými díly dorazí průrazný **Mirek Vostrý**, který už je jistě na cestě...

Kresby: **Milan Kocmánek, Josef Marks**

“Vtip měsíce” : leden 2017

“**Vtipy týdne**” vidíte výše, na **Vtipy měsíce** ledna ze soutěže České unie karikaturistů zaznamenala v lednu 2017 účast 80 příspěvků (a dvaadvacet z nich se dočkalo nejméně jednoho bodu). Po nepříliš kvalitně rozhodujících porotách v uplynulých ročnících hodnotili letos vtipy poprvé členové spolku. Bohužel není znám počet bodujících, aby bylo lze posoudit, jaký tato proměna jury mohla mít vliv na výsledky. Na moc silnou účast hlasujících to nevypadá, jak plyne z faktu, že o 5.- 7., 8.-15. a 16. - 22. místo se museli autoři vtipů podělit.

Jak uvádí k soutěži ČUK, přes název **Vtip měsíce**, jde ve skutečnosti o **Vtip roku**, jehož pouze dílčím, měsíčním, tedy lednovým vítězem roku 2017 se stal **Pavel Rychtařík** (viz kresba vedle!) a 4. místo obsadil **Miloslav Martenek**. Ono se totiž i druhé a třetí místo dělilo mezi dva autory, když je obsadili se stejným počtem bodů **Marek Simon** a **Radek Steska**. Mezi účastníky nejspíš zaujal, když ne kresbou, tak určitě aspoň zajímavým podpisem jistý **Pepee-milio**. (red)

Kubismus v kresleném humoru? I to je možné!

POHLEDY NA PRAHU,
AŽ BUDOU KUBISTI OSGAVOVAT PRAŽSKÉ PAMÁTKY.

„Takováhle křesla měla by být v zasedací síni pražské radnice. Pak snad by se tam nehnalo tolik kandidátů...“

„Pro boha, co se vám to stalo?“
„Lehl jsem si u jednoho kolegy architekta na moderní kávu...“

(V rodině kubisty.) „Ale, tatí, 'dyť takhle se mi to nebude kutálet —“
„I mlč, kluku, jen když je to moderní!“

V listopadovém čísle GAGu jsme na str. 49 přinesli zprávu o výstavě v pražském sídle **Černé matky boží**. Samozřejmě o výstavě kubismu - tentokrát v kreslené legraci. Výstavu, která právě skočila, teď připomínáme aspoň pár vtipy. Jejich autoři své věci rozuměli! (jk)

Karikaturisti ve zpravodajství České televize!

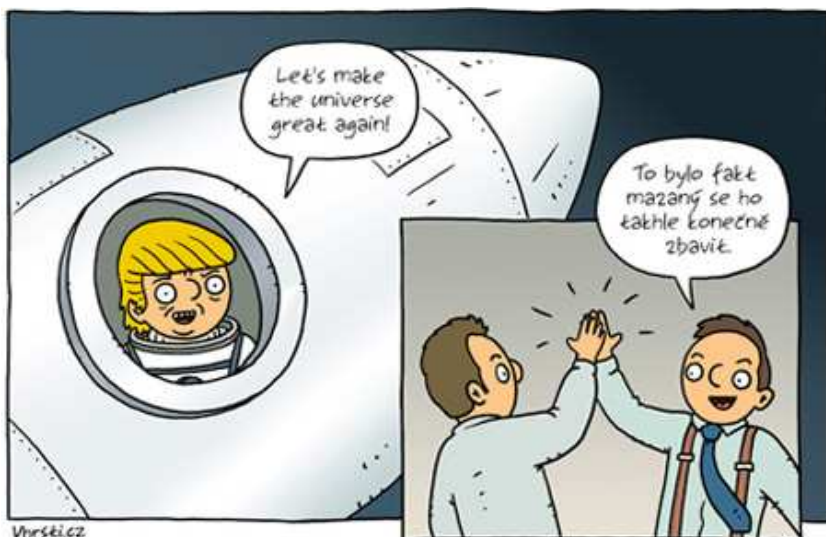
To byl ale týden - v sobotu **známý grafik Jiří Slíva** hovoří v metropolitním deníku ČT v prostorách po letech pěkně rekonstruované kavárny **Arco** na rohu Hyberské a Dlážděné, kde se kdysi scházely pražské osobnosti židovské literatury (*Max Brod, Franzové Werfel a Kafka...*). Jen za pár dní vylezl ze svého iglú na obrazovku ČT promrzlý **Marek Douša**, aby nás informoval o názorech Seveřanů z "Výběžku" - a to přímo v hlavní zpravodajské relaci... Ovšem ne jako známý grafik, ale jako starousedlík. Ale to není vše; zachovejte klid. Oba naši přátelé se také výrazně realizovali ve stejném periodiku, jak se dozvíte na konci této rubriky".

Co tu bylo před komiksem?

O prvním únorovém úterý se pochlubili olomoucký **Martin Foret**, **Tomáš Prokůpek** z *Centra pro studium komiksu* novým výtvarným dílem... V ulici Na Florenci v domě č. 3 došlo k pražskému uvedení nové knihy (**viz obr. vedle!**), která je výsledkem výpravy do domácího komiksového pravěku, neb časově předchází supertučným **"Dějínám československého komiksu 20. století"**. Díla jsme se zmocnili, určitě se o tom dozvíte víc. Ale jak víte, nemůžeme nic slibovat, vždyť ani to *"hlavní sousto"* jsme ještě pořádně neprošli - natož abychom svedli o něm sepsat aspoň stručnou a přitom kvalitní recenzi!

"Nekladli jsme si za cíl stanovit přesné datum či konkrétní dílo coby 'počátek domácího obrázkového seriálu', snažili jsme podrobně zachytit tendence, které k ustavení domácí varianty obrázkovoseriálové tvorby vedly, a postihnout vlivy, jež toto formování spoluutvářely," nastiňuje **Martin Foret**. A dodává: *"Dějiny komiksu bývají v zahraniční literatuře obecně počinány různě – v pravěku, ve starověku, ve středověku, s vynálezem knihtisku... Tomu se v knize také věnujeme. Nás ale zajímala ta podoba „vyprávění v obrazech“, která se rozvíjela v periodikách a vedla k pozdějšímu komiksu. Počátky této formy jsme nakonec mohli doložit kolem revolučního roku 1848."* (Vydal **Akropolis**, Praha)

Vhrstí odeslal Trumpa!

*"Možná jste si toho všimli taky: v Americe mají nového prezidenta. A podle všeho s ním bude přibližně stejná zábava jako s tím našim. My, kteří politiku nijak pozorně nesledujeme, si můžeme zatím dělat srandu z jeho účesu. Vlastně mě při té příležitosti oslovil časopis **Ego** - magazín *Hospodářských novin* - jestli bych si nezahrál na prognostika a nezkusil vymyslet, jak to s ním bude vypadat za pár let..."* - uvedl Vhrstí ve svých pravidelných *Novinkách*: **Leden 2017**.

A my jen pro úplnost doplňujeme, že jeho vtip-strip otiskujeme neúplný. Tohle je poslední obdélník autorova pětiobrázkového seriálu **Velký den**...

Igor a jeho dílo v „City“

V luxusně se tvářícím a nablýskaném, jak se sluší na kvalitní nosič reklamy, magazínu *City*, kterým obtěžují vydavatelé pražského vydání deníku *MfDNES* své předplatitele, se jen stěžuje

dá najít něco nového či překvapivého. **Ha!** Právě proto bylo při listování tou hladkou “křídou” šokem setkání se snímkem interiéru jednoho z barů na Vinohradech. Autorka textu, rodilá Vinohraďačka, tu pod fotografií od “Žluté pumpy” uvádí: “Na její stavbě a výzdobě se podílela řada známých řemeslníků. Například výtvarník **Igor Ševčík** ji ozdobil abstraktními freskami. Pozorný návštěvník v nich může najít i autoportrét Mistra samého.” Doufejme, že tu nejde o nějakou starou fotografii - a že **interiér**, tak jak jej kamarád Igor kdysi zařídil, je opravdu neporušený a “na svém místě” (**viz foto vpravo!**). Katka Ševčíková se svého času o jeho osud obávala kvůli změně nájemce prostor... (red.)

Obálka knihy (**viz vlevo!**) může pamětníka zarazit či odrazit - ale novější generaci může zaujmout právě svým historizujícím vzhledem. “**Pionýři a roboti**” jsou vážnou studií o méně vážných žánrech výtvarného umění. Autoři **Pavel Ryška** a **Jan Šrámek** jí dali poměrně suchý podtitul “Československá ilustrace a vizuální kultura 1950-1970”.

Jelikož v ní je spousta kapitol (kupř. o Karikatuře, Polylegranu a KrHu), jež nás nejvíc zajímají, myslíme, že s některými texty o pozapomenutých osobnostech i o událostech ze světa tu-zemské grafické zábavy se na stránkách GAGu ještě setkáme... (g-men)

O důkladnosti autorů svědčí kupř. to, že jsme při prvním zběžném zalistování v jmenném rejstříku objevili údaj, po němž jsme se celkem dlouho a neúspěšně pídili. **František Skála nejstarší** (cartoonista) zemřel v roce 2001 (v 78 letech)

Vtip týdne

(PODLE MARKA DOUŠI)

Ten chlápek na kresbě ukrajinského kreslíře **VLADIMIRA KAZANÉVSKÉHO** vypadá jako univerzální portrét teroristy, ale nedejte se zmást. Klidně to může být portrét vašeho souseda z paneláku, kterému už to v hlavě taky odpočítává a odjíštuje granát v hlavě. Třeba nevyhodí nic do vzduchu, ale jenom zmlátí děti. Jsme křehcí, vím to, každý týden o tom kreslím při dálkovém studiu s profesorem Höschlem (str. 68).

V Reflexu i v televizi...

Jiří Slíva se v Reflexu představil jako autor textu o stupiditě „politologického“ termínu „pražská kavárna“ “**Nebojte se kavárny**” (**viz nahore!**) Na ní si to Prahou krácejí *Kavárna* (Kafka) s *Hospodou* (Švejk) pěkně ruku v ruce. První ohlasy (na text) dostal Slíva od *Suchého*, *Höschla*, *Dobrovského* a *Svěráka*... Kladné. A **Marek Douša** si vybral za vtip týdne (**do!**) dílo známého Ukrajince **Vladimira Kazaněvského**. Více o Doušovi v Reflexu v rubrice “**Časopisy**”.

Pivo a Boban jedno jsou...

(hlavně v Libni)

V úterý 7. února se konala vernisáž výstavy „**S Bohumilem na věčné časy**“ v galerii budovy úřadu městské části Praha 8. Letos je to totiž 20 let od skonu tohoto významného českého spisovatele. Městská část Praha 8 a Česká unie karikaturistů srdečně zvou na výstavu, která je otevřena každý všední den až do 17. března 2017.

Adresa: Bílá galerie v budově Úřadu městské části Praha 8, tzv. Bílý dům, U Meteoru 6, Praha 8. ®

Kresba: **Radek Steska**

Born v Hollaru...

Výstava v pražské Galerii Hollar se soustředila na grafickou tvorbu **Adolfa Borna**. Nechybí procházky s Rudolfem II., ani výlet do Řecka a na benátský karneval. Otevřeno do 24. února tr. ®

... ledové karikatury na Harfě

Na střeše obchodního střediska Harfa, kde sídlí jakási Galerie, se i letos ochladilo. Nebyla to doba ledová, co odtud vypudila brontosauy, ale umělci (údajně z celé republiky?), kteří proměnili hromady naveze-

ných ledových kvádrů ve výstavu plastických karikatur - letos se *Festival ledových soch* soustředil na téma „**Světoví státníci**“. Nechyběl ani zmrzlý Zeman v nafukovacím člunu, ale v hlasování návštěvníků o nejpovedenější sochu vyhrála podobizna **Donalda Trumpa**. ®

Upoutávka!

Na str. 30 v tomto čísle najdete v rubrice „Archív“ fakta z historie česko-slovenské soutěže o nejlepší sportovní vtip - hlavní cena se nazývala **EMIL** a všem oceněným blahopřál **ZÁTOPEK**

Edice současné české poezie & Divadlo Semafor

Kdo zareagoval kladně na pozvánku k prvnímu listování v básnických sbírkách Jiřího Suchého „**Krajina podivných skutečností**“ & Robina Krále s kresbami Jiřího Slívy „**Byl jeden pán**“, ten pozná, že chlapík **s knihou je Jiří Slíva**. A také ví, že právě čte *limerik* a že se tak stalo v podvečer 24. ledna této úporné zimy v divadle Semafor na Dejvickém *boulevardu* číslo 27 - Praha 6.

A co je na těch pánech, co se sešli na pódiu tak zvláštního?

Pro ty, kteří tam nebyli: **nejspíš jsou to rodilí Plzeňáci!**

Vlastně ono nejde o legraci v prvním slova smyslu. Ale jde o Nápad, který přece musí každý kreslíř vtípů mít, aby svou „práci“ mohl vykonávat. Promiňte, ono dnes jde spíš o zábavu, když se jen pár lidí může takto žít. Ale Nápad musí mít i architekt, když má ten nápad zúčastnit se soutěže architektonické. A přímo tektonické úrovně musí být jeho Nápad, aby v ní uspěl.

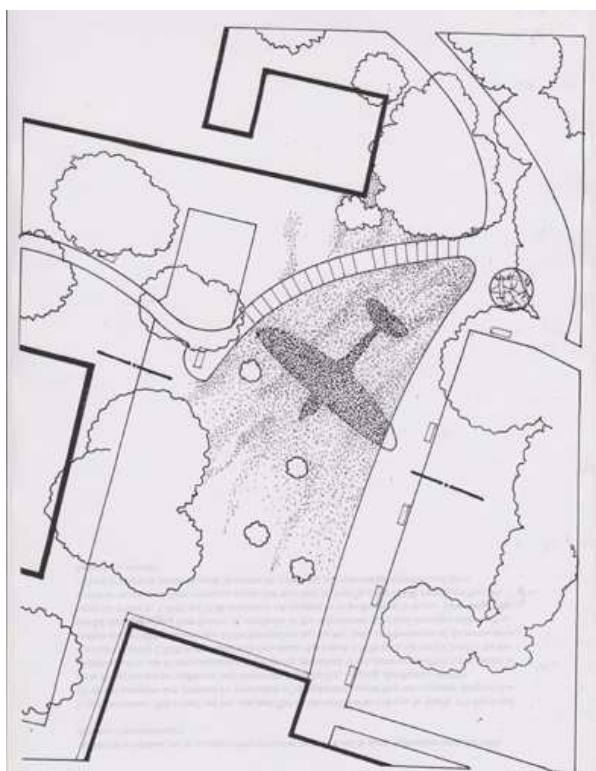

Avšak nyní už věcně. Ing. arch. Aleš Vyjidák se už několikrát zasloužil o povznesení českého kresleného humoru - byl kupříkladu iniciátorem první velké oslavy k 15. narozeninám ČUKu v Plzni 2005, kde krom pěkných cen pro naše umělce (vyhrál *Renčín*) pod záštitou Prazdroje vyšel k výstavě pivních vtípů i první novodobý encyklopedický katalog českých karikaturistů. Ale byl to také Aleš Vyjidák, kdo byl mozem i údem, který zařídil a řídil pod rouškou AFB náš dávný sen - první (a poslední) international cartoon contest v Praze - a to v samém centru metropole (**viz foto!**) - na Václaváku! A jednou jsme vítěze pozvali málem až na samý Hrad - ceny přebírali v architektonicky úžasném Schwarzenberském paláci. Konečně i za velkou „popovodňovou“ výstavou českého kresleného humoru v hlavním prostoru galerie Mánes byla tehdy ruka tohoto aktivního „scénografa“.

Až se člověku dere na jazyk otázka, proč o pověst České unie karikaturistů takto nenápadně pečující člen - byť dnes už bývalý - unikl pozornosti při úvahách o kandidátech na Výroční cenu ČUK. Ostudu by to jistě nebudilo, vždyť to byl Aleš Vyjidák, který si jako jediný Čech v historii odnesl Hlavní cenu z tradiční chorvatské mezinárodní soutěže „Záhřeb 2006“ a na bienále v Písku získal Haďákovu cenu.

Že architektovi humor může pomoci, jsme si řekli. Víme také o jiných architektech, kteří si mozek a ruku ostříli na poli karikatury. Ale teď by to chtělo i nějaké konkrétní podpůrné důkazy o Alešovi... A vida. Tím, že vokovický občan Vyjidák má s redakcí GAGu společnou příslušnost k Praze 6, nemohli jsme přehlédnout článek, který sice žádné jméno v titulku neuvádí, ale právě to Vyjidákovo spolu se jménem Zdeňka Ruffera najdete nenápadně zasazené do textu. Jsou to jména dvojice autorů, kteří uspěli v soutěži o památník válečného letce Františka Fajtla (stíhače Royal Air Force) z Vokovic, čestného občana této městské části od roku 2002, který zemřel před deseti lety. Z pěti zaslaných soutěžních prací získala cenu jen ta jejich - byla to 2. cena.

A jak sami vidíte (**viz vpravo a na další stránce!**), byla udělena především za skvělý nápad! Je to rozdíl oproti běžným hlavoportrétům... Hodně jich třeba pochází z ateliéru *Milana Bendy*, který by dokázal tvář svého souseda z Ořechovky, i z místní hospody, generála *Klapálka* uplácat i poslepu. Oceněnou siluetu letadla *Spitfire* tvoří různě zabarvené rostliny a tak - pokud bude opravdu letos originální

Frankfurtu nad Mohanem. A čtyři z autorů jsou opravdu kvalitní cartoonisti... Právě tou nyní začínáme párovou recenzi GAGu.

Finden Sie das etwa komisch? Najdete něco komického?

Obálka nakladatelství Lappan nabízí čtveřici karikaturistů (**viz!**), kterou gramotná část německé společnosti dobře zná. A starší generace čtenářů rozšířeného a tradičního obrazového týdeníku Stern (Hvězda) pozná tři z nich už jen podle figurek - běhají po stránkách magazínu už léta...

Stern-humor uvádí v knize slovem a končí svými snímky **Rolf Dieckmann**, vydali ji v roce 2014 a od té doby putuje po Německu, aby naposledy zakotvila ve Frankfurtu nad Mohanem. A to v tamním Muzeu karikatury, o němž jsme se už z úst i z ruky místního občana Pavla Taussiga leccos dozvěděli. Dá rozum, že velká většina kreseb určených běžnému čtenáři pracuje s textem, jak je konečně při aktuálních reakcích na dobové události, respektive trendy, pochopitelné.

Plných 120 stránek uzavírá pět stran připomínajících předešlé hvězdy karikatury, které v týdeníku působily: *Loriota, Markuse, Neugebauera, Papana a Fritze Wolfa*.

Úmysly byly takové - a dnešní situace je maková. Tak by se dal stručně charakterizovat posun v naší redakční práci. V rubrice, kterou jsme předurčili pro srovnání jedné staré publikace a jedné nové - ať už alba nebo výstavního katalogu - dnes přinášíme obě knihy nové. Navíc jde víceméně o dva katalogy k výstavám. A ještě: oba svazky nejen že vyšly v Německu, ale navíc jsou to soubory německých (a tam působících) autorů. Prostě: usoudili jsme, že kniha s kresbami, která u nás přežila „na čekačce“ pět, deset, či třeba padesát let, je asi schopna počkat na naši recenzi ještě jeden či dva měsíce. A naopak - obě zde nabízené publikace by za měsíc či dva ztratily dost výrazně na aktuálnosti. Jedna z nich se totiž týká shrnutí minulé sezóny tamní novinové a časopisecké karikatury (plus vyhlášení tří nejlepších novinářských vtipů roku). A ta druhá zase výstavy pěti osobností publikujících výtvarný humor v proslulém týdeníku Stern, která nedávno proběhla ve

Prvé z nich pamatujeme z týdeníku už v polovině let šedesátých. Ale vraťme se na začátek k autorům soudobých výtisků Sternu:

Jak už jsme naznačili, tři první umělci kreslí do *Sternu* už dlouho. A ten první, jistý **Gerhard Haderer**, je de facto autorem přespolním: posílá týden co týden své vtipné a nesmírně výtvarně propracované kousky z rakouského Linze - a to už dvacet let! Ne že by neuměl na-

kreslit krajinku anebo výjevy ze života naší společnosti, ale jeho síla je v portrétech a tak jsme z jeho dvaceti stránek vybrali právě dva takové. Jsou na nich jak ruský **Putin**, tak severokorejský komunista **Kim**. A kdyby bylo víc místa než tu je, patřil by k nim i další v barvách vyvedený mnohonásobný vrahoun Bašár ze Sýrie - i jeho podobu trefil Haderer skvěle. Druhým v knize je Tim Mette - pravý opak Haderera. Jak vidíte na předcházející straně GAGu, je to autor citlivé linky, jak ji známe z anglických i francouzských novin, ale i od našeho Pálky a spol. Jak se v jeho medailonku píše, jde o „radikála“ pro něhož není žádné téma „tabu“.

Pokud si neporadíte s němčinou sami, tak tu je náš volný překlad:

Kresba vlevo - na hřbitově: „**Mami, všechny mé peníze jsou fuč. Mohu bydlet u tebe?**“

Kresba vpravo - v jídelním voze: „**Vaše klobása nabrala zpoždění. Nový čas podávání je ve 14,30 na stole č. 7.**“

A ještě texty z těchto „obláčků“.

Vlevo v posteli: „**Kliknu si teď jen rychle na <http://orgasmus.de>**“

Vpravo na hostinském záchodku: „**A co teď podnikneme s načatým večerem?**“

Jde už o obrázky od třetího z vystavujících - vystupuje jako **Tetsche**. Píše se tu, že pro své ostré nápady má hodně fandů mezi mladými čtenáři. Pokud je to pravda, jde o příznivce drsných témat, ale zpracovaných klasickou konzervativní formou.

Pravým opakem v tomto směru je **Tobias Schülert** - od pohledu mladý autor a v textu pod jeho portrétní fotkou se ani nemuselo psát, že jde o autora publikujícího na *stern.de* - prostě karikaturistu *onlineového* magazínu Sternu. Jeho **obrázky na počátku tohoto článku** uvozují jeho smysl pro grotesku a nevázanost v kresbě. Je jednak držitelem diplomu z „*Deutschen Cartoonpreises*“, jednak i producentem animovaných filmů. A navíc i hercem v jednom krátkém filmu.

Takže i tyto „bubliny“ v češtině:

Nahoře: „**Jídlo stojí před tebou! Tohle je pro facebook!**“

A dole: „**Jde mi o tu individuálně pro mne vytvořenou matraci...**“

Kresby: **Gerhard Haderer, Til Mette, Tobias, Schülert, Tetsche**

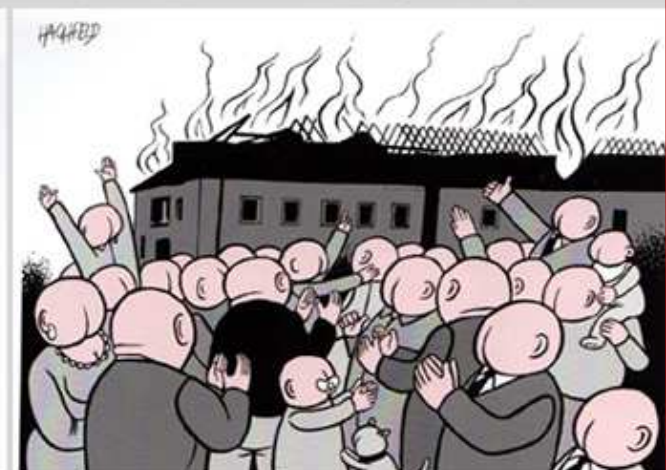
Rückblende ◀ 2016

Rückblende 2016 - nejlepší vtipy z loňských německých novin

Jako každý rok, uzavřela i ten loňský výstava nejlepších fotografií a prací kresleného humoru publikovaných v německém tisku. A tak už 1. února 2017 jsme měli na stole recenzní výtisk katalogu - od *Jana Tomaschoffa*, který je na výstavě i v sešitu také svou kresbou zastoupen (i když letos nevyhrál). Sborník aktuálních novinových vtipů a fotek především ze světa politiky má stejnou barvu i formát jako ty předešlé, které jsme v GAGu pochválili. A to především jako příklad, že takového něčoho lze (tedy v Německu, kde je více redakcí, více čtenářů, více publikujících autorů obojí profese - a nespíš i více peněz od sponzorů soutěže).

Tentokrát zaznamenáváme a též chválíme hlavní změnu, kterou je prostupování obou žánrů od začátku až dokonce. Připomínáme, že dříve se vstupovalo do každého z jiného (opačného) konce brožury. Fotky na 80 stránkách letos opět převažují (je to patrné už z obou

seznamů zastoupených u-
mělců) ale tím, že přímo ko-
edukují s kreslenými vtipy, do-
chází jednak ke zpestření ob-
sahu celého svazku, jednak to
umožnilo redakci pohrát si
s tematikou „mezižánrově“ a -
kupříkladu - prokládat po-
četnou řadu **snímků** s *Ange-
lou Merkelovou* stejně počet-
ným grupetem **karikatur** téže
dámy...

Nyní pár vět osobního dojmu:
tentokrát se mi zdá, jako by
jury fotografické soutěže měla
více odvahy i smyslu pro leg-
raci než dosud - pár obrázků
má skoro blízko ke kategorii
tzv. *fotofórů* (třeba ten obál-
kový). Inu, i kreslené vtipy se
letos zdají být tematicky
pestřejší, přestože ony dva
hlavní tábory (Turecko + Ange-
la v bloku s imigranty) sa-
mozřejmě mají hlavní slovo.

Postřeh: zatímco mezi díly
fotoreportérů *Trumpa* nena-
jdete, v žánru *editorial car-
toons* se jich na jedné dvou-
straně sešlo hned sedm. Mezi
66 karikaturisty v seznamu vy-
stavujících nechybí nám zná-
má jména (z *Eulenspiegelu* či
z *Nebelspalteru*, ale i z me-
zinárodních soutěží jako *Kurtu*
nebo *Kamensky*) a další jmé-
na z internetu.

Tři první ceny získali: **Martin
Erl** (Mainpost), *Greser + Lenz*
(FAZ) a **Ioan Cozacu** (Thürin-
gische Landeszeitung). **Viz
vlevo!** (IH)

Texty k obrázkům (minulá stránka uprostřed):

česky: **Běženci! Všude běženci!! Všchno plné běženců!! / Virtuální realita
v Pomořansku-Mecklenbursku**

česky: **Hej, staříku, kdy se integruješ do našeho prostředí?**

Texty k obrázkům (minulá stránka dole vlevo):

česky: Donald Trump: **Amerika především!**

Texty k obrázkům (na této straně nahoře):

česky: **Kde je hvězda? - Zatčená!**

Texty k obrázkům (na této straně dole):

česky: **To byl určitě ruský hackerský útok - Foukněte!** Krásný nový svět

Kresby:

**Klaus Stuttmann, Jan Thomaschoff, Burkhard Mohr, Rainer Hachfeld, Martin Erl, Ioan
Cozacu (NEL)**

Putina jsme viděli na obálce Charlie-Hebdo v lednovém čísle e-GAGu.

Ale protože francouzský satirický časopis je nejen zlý a ošklivý, ale také profesionální a proto pravidelně vycházející. Aby ne, když se dnes rozesílá po **Německu!** Putina teď máte i v GAGu únorovém. Přitom, jak vidno vedle, není to žádné jejich antiputinovské spiknutí. Ale těší nás to.

Hlavně proto, že jsme konečně prokoukli tu jejich *Andělku* - vždyť je to vlastně převlečený *Vladimir!*

Obálka se nám samozřejmě nevešla celá do kopírky - však to znáte, ty jejich světové formáty! Ale víme, že ji opět nakreslil ten Felix, zřejmě hlavní výtvarný humorista redakce, která přišla o kompletní autorskou základnu.

Základem obsahu je zřejmě pořad překlad z francouzského vydání, ale jak upozorňuje Honza Tomaschoff, který nám/vám poslal i toto číslo o šestnácti barevných stránkách, je na straně 5 i jedno čistě německé téma, kde CoCo nakreslil, jak jistá Sahra Wagenknechtová zírá na čtenáře z obálek všech typů magazínů. Jde o (ne)čistou levičáčku (strana „Linke“) a tak ji vidíme

n nejen, jak leze kamsi *Putinovi*, ale také jak olizuje tvář *Waltra Ulbrichta* (známého i u nás

coby *vůlbricht* z roku 1968) anebo se povaluje ve Venezuele na pláži s tím padouchem Chavesem.

Horší je dojem z reportáže na str. 2-3, kterou nezachrání ani vtipné ilustrace podepsané „Riss“. Arabští přistěhovalci na předměstích praktikují své „právo“ a kašlou na nějakou francouzskou či evropskou demokracii.

Jednu z ilustrací najdete na další straně. Komiks na str. 11 (Coco) si též utahuje z islamistů, co se prý chtějí polepšit...

VER-SCHENKT UNS!
IM ABO!
26 Ausgaben für nur 99,- €

KONTAKTDATEN
www.charliehebdo-deutschland.de
E-Mail: charlie@aboteam.de

(*Deutsche Ausgabe!*)

Kresba ukazuje, jak kreslíř vidí tamní řešení genderových problémů v Paříži, Lyonu či Marseille...

Pokud jde o předplatné, na minulé straně máte výzvu k odběru 26 čísel (tj. půlroční abonement) za „jen“ 99 Euro (krát asi 27, chcete-li to mít v kačkách)

A v trafice si Jan toto vydání z 12. 1. koupil za dost: stojí 4 Euro.

Ale vážným zájemcům doporučujeme si toto vše ještě ověřit na www.charliehebdo-deutschland.de

Otázka, která se nabízí: **Jde to ekonomicky zvládnout bez reklamy?** (han)

Vyšlo **Sorry**, vyšel **Bumerang** (a to všechno dvakrát!)

Kdo chtěl a mohl, ten si jistě nová vydání starých dobrých reinkarnací v Česku i na Slovensku už přečetl. A prohlídl. Ale ne obstaral - **Sorry** je k dostání v české metropoli (mají je trafiky u vchodů do Metra) a Bumerang je zase dvakrát v měsíci vložen v sobotním

VIII

„Športú“. Jak Sorry, tak Bumerang je možné si předplatit, přinejmenším v zemích kde vychází. A pokud jde o **Bumerang**, Vicovci jej posílají konkrétním zájemcům do České republiky v elektronické podobě...

Na osmé stránce (z osmi) se nachází tradiční koření každého čísla, jak je už od roku 1965 kreslí Fedor stále znovu a nově: jánošíkovské „Dereše“ ze zbojnických chodníčků. Navíc jsme dostali i pozvánku na výstavu dvou Viců, ale jiných než jak jsme zvyklí. Jde o otce Fedora a syna Kubu!

A jinak? Bumerang si drží celkem úzký okruh autorů a ty hlavní si drží na stále stejných místech makety.

Kdo konkrétně v BUMu publikuje? V posledních čtyřech číslech mají velké vtipy na straně 1: *Jiránek, Taussig, Tomaschoff a Juhás* - všechny kresby jsou černobílé! V prvním čísle roku 2017 je ze známějších Čechů jen Eja Kulovaný a Jiří Košťár (v rámci výměny se Sorry) a ze Slováků krom Fedora (viz kresba) i bratr Miro (ten také vybírá kresby do rubrik „PF“ (ten-

tokrát p. f. 2017 - mj. od Matušky) a vtipů na téma (tentokrát „Sex“). Pokud jde o čerstvá díla Slováků jmenujme *Mišanka, Visokaie, Tormu, Kotru, Mráze, Horeckého, Sliackého, Belicu, Radenu a Krištofoviče*. Je to jen pražský odhad, ale jsou tu dvě možné příčiny, proč určití autoři vcelku pravidelně i když proměnlivě zdobí Bumerang: **a)** jde o osoby vytvarně i osobně preferované redakcí; **b)** ostatní autoři nemají zájem kreslit za příliš nízký honorář. Sázíme však **c)** na kombinaci obojího... A ještě jedna pochvala: za nápad rubriky **„Kniha, kterou si (už) nekupíte“**. V BUMu č. 2 jde o ukázky z knihy humoru psaného, ne kresleného. **Imro Šrubkar „Šariš še šmeje“** (je o „*klapanciach*“). Ty háčky nad „eš“ tam fakt patří! Tato rubrika v každém čísle není, ale jde o dobrý způsob jak do Bumerangu vnést vtipy, především z doby minulé, ale i ty pašované z ciziny, na Slovensku nikdy neprodávné...

A ještě jeden postřeh: Tady v Česku se ani ty nejznámější noviny nedovedou omluvit za zveřejněné blbosti a chyby. A když už, tak to nazvou „*Upřesnění*“ namísto „*Oprava*“. Třeba: upřesňujeme informaci že dvě a dvě jsou pět, protože se ukázalo, že to mohou být i čtyři. V Bumerangu č. 1 vyšlo „*ospravedlnění*“ za příšerný zločin tiskárny, která z jemnějších černobílých vtipů učinila temnošedé hádanky od prvé do poslední stránky. Tak to má být! (ih)

V únorovém vydání bulletinu **klubu přátel Sorry** s názvem „**222**“ vyšel vedle umístěný vtip **Borise Pralovszkého** jako důkaz, že něco jako cenzura začíná už na netu fungovat... Citujeme **Fefika**:

„*Tak už tu máme cenzuru na facebooku! Zablockovali nám stránku s vtipem, který je dětský, hravý a nevinný, ale nějakému dobrofašounovi se zkrátka nelíbil: Fuck off, facebook!*“

Poznámka e-G: Kdybyste pánové vůbec nelezli na ten podělanej fejsbůk, tak se vám to nestane... (r)

Obálka **Sorry č. 1 (viz nahoře)** je opatřena značkou **15+**, čímž se zřejmě redakce kryje před možností, že nějaký rodič pořídí časopis plný veselých sprostáren svým dítkám z 5. obecné - třeba za samé jedničky... Kresby: **Setík a Tomáš Souček**

Mezitím vyšlo i **Sorry č. 2** (únor) a v něm spousta vtipů. Těž dvoustrana s 8 kresbami beze slov v rubrice „**Náš člověk**“ - Holanďan **Yrrah**. Kousek z jeho pohřebního díla najdete i v tomto GAGu!

Marek Douša: Těžký a téměř nadlidský úkol - Najít v Česku nebo ve světě dobrý humor

Stalo se, že na pedelovo-kulturní dvoustraně **tištěného Reflexu** bude s velkou pravděpodobností vycházet každý týden nějaký kreslený vtípek, nejčastěji z ciziny, a protože ten výběr bude asi na mně, udělal jsem si takovou drobnou rešerši a už teď mohu říci, že to je kurva těžký úkol.

Nejprve tedy vysvětlím, proč hlavně z ciziny: cizina je mnohem větší než Česko! Žije tam několik miliard lidí; když do ciziny hodíte deset miliónů Čechů, udělá to žbluňk a zavře se voda.

Češi ovšem jsou samozřejmě nejtípnější na světě, ale, jak to tak chodí, jejich vtípy rychle lidovějí a dohledat původního autora vtípu, jenž se objeví nejčastěji někde na sociálních sítích, je často velice těžké.

Jediným časopisem, který zbyl, je tak pořád Sorry, kde je ale také vidět, že autorů se nedostává. Jedna dvoustrana je pravidelně věnovaná archívům, jedna stránka pak geniálnímu Michalu Hrdému, který už však taky čmárá vtípy nějaký čas na nebesích.

Kresba: **Michal Hrdý**

Potom také existují archívy časopisů dávno minulých, třeba Dikobrazu, jenž jeden čas zdál se být nesmrtelný. A asi to tak i je, neboť některá témata už tehdy směšná a směšně prezentovaná se vracejí s novou silou a mají nesměšný ohlas.

Kresba: **Jaroslav Pop**

Třeba *Lisa Seifert* má na Ameriku rovněž ne zcela jednoznačný pohled, ale dává jí víc naděje.

Kresbu od **Lisa Seifert** (najdete ji jen v originálním článku)

Pohled na svět se odvíjí samozřejmě u každého z východisek, jimiž jsme obdařeni, ale také tím, kde informace bereme a jak je vstřebáváme. Tomu se věnuje *Joni Majer* na blogu *Joni likes Onions*.

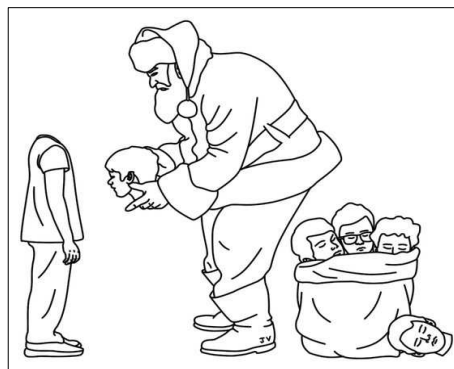
Kresba: **Joni Majer** (najdete ji jen v originálním článku)

Abychom však na závěr opustili politiku, té je všude dost, můžeme se věnovat i drobným trablům, které nás mohou potkat na cestách. K tématu se dost pregnantně vyjádřila (podle avataru) *Oheli* na blogu *War And Peas*.

Kresba: **Oheli** (najdete ji jen v originálním článku)

Tak šťastnou cestu! (Jestli vám to hlava nebere, zkuste za rok Ježíška!)

Kresba vpravo: **Jezuch** - blog J. V.

Marek Douša, Reflex - 12. ledna 2017

Poznámka: Text a ukázky **přetiskujeme** pro orientaci čtenářů GAGu. Tři kresby zahraničních autorů, které jsme vynechali z důvodu nedostatku místa, najdete přímo ve výše zmíněném periodiku.

Zajímavý ohlas přišel do naší redakce na Doušův příspěvek z Reflexu v minulém čísle. Najdete ho pod dnešním vydáním rubriky „Z dopisů“. (red.)

Vyšel Mediažurnál 2016 / 4

Mediažurnál, z něhož jsme otiskli už profil **Mirka Kemela** (a vedli trochu řeči i kolem toho všeho) nás poněkud zaskočil, neb 4. číslo čtvrtletníku nevyšlo v prosinci 2016, ale dostali jsme tištěný výtisk dokonce až po rozeslání výtisků letošního Gagu č. 1. Tak jen pro pořádek, aby bylo potvrzené, že to (a jak to) vyšlo, přidáváme ještě vlevo první z tiskových stran (s fotkou kytaristy) a vpravo jeden z vtipů, které si vybrali v redakci. Až na obálkový vtip - je shodný s tím, co jsme vybrali do GAGu č. 12 / 2016 - vyšly v Mediažurnálu zcela jiné vtipy, než jsme zařadili do GAGu. Tak aspoň jeden z těch nových s aportujícím Ovčáčkem... (ih)

Glosa / Sázka na dětské hrdiny...?

Ferda, Spejbl, Myšpulín... co na to Potemník?

Ve chvíli, kdy se nedostává nových nápadů, obracejí se už filmaři i dramatici muzikálů či ledních revuí nejen do antické i jiné historie, ale dokonce i do krajiny svého dětství. Ve světě to odnášejí hlavně komiksy a v Česku? Hrdinové kreslených seriálů pro děti, které nyní vytahují podnikavci ze zaprášených truhel a ze zažloutlých sešitů do světla ramp a na stříbrné plátno.

Poté, co jsme už strávili poněkud nevyčerpávavě vyprodukované čtyři hrdiny z *Třeskoprska* v celovečerním filmu (*Němeček*) se nyní objevila i nová zpráva, že sedmileté (!) natáčení plnometrážního animovaného filmu o *Spejblovi s Hurvínkem* (*Sku-pa* aj) se chýlí ke konci! A zatímco *Krteček* (*Miller*) rýžuje zlatou rýží až v rýžovém ráji v Číně a dě-

dička s agenturou se perou o autorská práva, potichu se přikradl *Ferda Mravenec*, z firmy *Práce všeho druhu* (*Sekora*), který si znovu užije trampoty s *Beruškou* v pražském muzikálovém domě Hybernia. Už letos si nasadí tykadla herci s pěveckým darem a proslýchá se, že *luční koník* Ferdu zachrání dvoumetrovým skokem do výše!

Produkce se pyšní scénkou, kde jde *Brouk Pytlík* s *Beruškou* vysvobodit Ferdu z kusadel mravkolva *Ťutínka* - je to prý úplné *kungfu*. Víme také, že nejde o úplnou novinku, protože se stejný příběh v skromnější podobě pár sezón uvádí v Těšínském divadle. Ale o novinku má jít v případě animovaného filmu z ateliéru zesnulého *Vladimíra Jiráňka*. O *slepice* (co jste jim to udělali?) ani o cylindrické *králíky* prý v něm jít nemá. Ale o čem tenhle "projekt" za údajně velké peníze opravdu pojednává? To se dost dlouho až úzkostlivě tají...

I. H.

Marek Douša kreslíř

Marka Douša (54) nejspíš znáte jako kreslíř-humoristu *Reflexu* a tradičního srandaplátku *Sorry*. Svoje první charakteristické obrázky uveřejnil ještě před rokem 1989 v denících *Sveobodné slovo* nebo *Práce*: „Chytl jsem se ale spíš až po revoluci, když vznikl *KUK* a *Štři*, kde jsem dělal nejen kreslíře, ale i redaktora.“ Pak Marek spoluzaložil magazín velmi nekonretního humoru *Sorry*, takovou *Českou sodu* na papíře, jenž dodnes hrdě nese podtitul *PRDEL* (čti: Práva Demokratická Legrace) i rýsy legendárního, ostře satirického magazínu *Hara-Kiri*, což byl jakýsi československý *Charlie Hebdo*, komunisty opakovaně zakazovaný jako „časopis blbý a zlý“, jak pravil jeho podtitul... „Jenže já si z doby počátků *Sorry* vůbec nic nepamatuju,“ tvrdí dnes o divokých časech mládí Marek Douša. „Ještě že z fejetonů, které jsem tam psal, se dá odhadnout, kde jsem v daném období zrovna bydlel a s kým. Je to vlastně literatura faktu.“

Co si Marek pamatuje dobře, je skutečnost, že ani tehdy, v dobách statistických nákladů, se on sám ani nikdo další z redaktorů kreslením vtípů a karikatur nedokázal uživit. Vždy tedy bral kromě tužky a papíru do ruky třeba hadr s jarem a hotelový talíř, později pak jezdil jako externista na reportáže.

Co podle Marka člověk potřebuje, aby z něj byl dobrý kreslíř-vtípař? „Umět pracovat s jazykem, šetřit slovy, dokázat se na situaci podívat z neobvyklého úhlu pohledu a odfiltrvat ve zprávě ty pindy kolem jádra věci. A mít v hospodě a v krámě uši otevřené,“ říká. „Někdy tam něco cinkne...“

Ať cinkne, nebo ne, světu humoristických časopisů, včetně masového *Dího*brazu, dávno odzvonilo. „Dlouho se držely jen *Trnky-Brnky*, které na rozdíl od *Sorry* neměly moc obsah, ale dobrý byznys plán. Redakce prodávala hrnky, trička, všechno možné.“

Marek Douša se u konkurence poučil a trička s kreslenými vtípy dnes prodává taky, vlastní i cizí, na svých internetových „stránkách pokleslého humoru“ www.kurvafix.cz. A jednomu se zdá, že třeba tričko s legendárním černobílým snímkem z filmu *Spalovač mrtvol*, kde Rudolfa Hrušínského nahrazuje p. p. Putin a pod ním se skví nápis *Schvalovač mrtvol*, by chtěl úplně každý.

V *Reflexu* mu první obrázek vyšel roku 1993, od roku 1996 sem přispívá pravidelně. Jen už moc nekreslí tužkou, spíš na tabletu. „*Reflex* je z mých obživných koníčků tím nejdůležitějším. Pracuju pro něj zhruba sedm minut týdně, když přijde v den uzávěrky zadání z redakce. Jinak chodím po lese, čtu knížky a vtípkuju zadara.“

„A uživil se tím, Marku?“
„Žiju...“

Marek Douša umí být i vážný. Ze svého domovského Šluknovského výběžku spravuje regulární zpravodajský web s důrazem na kulturu, www.vybzek.eu.

Kresba: *Vrána*

Marek Douša se začíná více roztahovat po týdeníku Reflex. Málem nám na zachycení všech jeho kousků z posledních čísel nestačil obvyklý rozměr GAGu, ale nějak jsme to zhuštili. Pokud text nepřčtete, prozradíme aspoň, že autor uvádí, že už mu je 54 let... ©

„Cztery pory karykatury“. Vtipy roku 2016 - výsledky soutěže

Pořadatelé polské soutěže, (inspirovala vznik české soutěže o Vtip měsíce - původně měla též 12 „měsíčních“ dělů) vyhlásili výsledky loňského ročníku.

Ve finále se sešlo 76 děl s odpovídajícím počtem umístění (4 I. ceny, 8 II. cen, 12 III. cen a 52 čestných uznání) od celkem 46 karykaturistů.

Jury ve složení Elżbieta Laskowska (ředitelka Muzeum Karykatury, předsedkyně jury), Witold Mysyrowicz

(předseda SPAK), Karolina Prymlewicz (kustosz MK), Katarzyna Majek (adiunkt MK), Piotr Kułak (adiunkt MK, tajemník jury) rozhodla o udělení těchto závěrečných cen:

I. cena – „Rogaty Ołówek / Rysunek Roku 2016“: **Jacek Frąckiewicz** za dílo „Ot manewry“ (viz obr.!)

II. cena – „Rogaty Ołówek / Rysunek Roku 2016“: **Paweł Stańczyk** za práci „Skleroza”

III. cena – „Rogaty Ołówek / Rysunek Roku 2016“: **Dariusz Dąbrowski** za práci bez názvu.

Dvě rovnocenná uznání:

Maciej Trzepak za práci „Bajka o złej teczce”

Tomasz Wiater za práci „Polska tarcza antyrakietowa”

Zvláštní cena v podobě samostatné výstavy v Muzeu Karykatury: **Jacek Frąckiewicz**

Dvě rovnocenné zvláštní ceny Stowarzyszenia Polskich Artystów Karykatury:

Halina Kuźnicka za práci „Emigracja wewnętrzna”

Stanisław Gajewski za práci bez názvu.

Předávání cen laureátům finálového kola soutěže bude v rámci vernisáže výstavy „**Cztery Pory Karykatury**“ v Muzeu Karykatury im. Eryka Lipińskiego ve Varšavě 30. 3. 2017.

Bondarowicz v belgickém ECC

Až do 2. dubna 2017 je v European Cartoon Center v Belgii výstava prací Marcina Bondarowicze (viz foto!) - rysownika, ilustratora i grafika, jednoho z uznávaných umělců karykatury a kresleného vtipu z Polska.

Více o tom:

<https://www.ecc-kruishoutem.be/en/exhibitions/marcin-bondarowicz.html#>
<http://www.bondarowicz.net/>

25 tisíc exponátů ve Varšavě

Varšavské Muzeum karykatury vzniklo v roce 1978 jako jedno z prvních v tomto oboru na světě. Dnes má v depozitech přes 25 tisíc vtipných a satirických obrázků i portrétních karykatur. Sběrka zahrnuje množství děl velkých autorů tohoto žánru a to od 18. století až dodnes.

Jsou mezi nimi kupř.: William Hogarth a Honore Daumier, z Poláků Jerzy Zaruba... Nejbohatší je sbírka současné karykatury, kterou tvoří kupř. díla autorů: Eryk Lipiński, Julian Bohdanowicz, Andrzej Czczot, Jerzy Flisak, Zbigniew Jujka, Szymon Kobylński, Zbigniew Lengren, Juliusz Puchalski, Zbigniew Ziomecki či Edward Lutczyn a Andrzej Mleczo... (g)

Lepší král železný a zlatý než prezident opilý a s'ťatý...

...ozvalo se v jednu chvíli z davu. (...) Na Hradčanském náměstí před Pražským hradem organizátor akce Petr Placák přečetl státoprávní ohrazení, že České království nebylo nikdy zrušeno a Hrad stále patří Koruně české, protože ji nikdy nebyl odňat. Podlé něj šlo tentokrát i o protest proti prezidentu Miloši Zemanovi a jeho politice. Akt ukončil kněz Ladislav Heryán modlitbou za „vyhnání zlých sil“. (...) „Myslím, že za monarchii je nutné bojovat všemi prostředky včetně **smyslu pro humor**“, dodal místopředseda strany Petr Krátký.

Roman Šafhauser: „Tážení monarchistů na Hrad...“ MfDNES, 9. 1. 2017, str. 14

Kresba: **Tomáš Gayer**

Melanie prý láteří na Donalda v opeře...

Washingtonská národní opera (...) uvedla novinku, nazvanou *Dictator's Wife* (...) Jenže se objevily spekulace, že se za ní skrývá **parodie** na Donalda Trampa, respektive na jeho manželku Melanii. A to jen pár dnů před inaugurací prezidenta. (...) Libreto opery napsal pakistánský spisovatel Mohammed Hanif už roku 2008, původně jako monolog pro svou manželku - herečku. (...) Re-

žisér Ethan McSween tvrdí, že se nový kus mžl odehrávat kdekoliv, tedy i v USA: „Při přípravě inscenace jsme **žertovali**, že pokud bude zvolen Trump, máme ten nejprozíravější kus, jaký kdy byl v Americe uveden.“ List *Washington Post* nicméně po premiéře napsal, že **satiry** bylo v opeře málo a **vtipy** postrádaly pointu.

Věra Drápelová: „Satira na Trumpa?“; MfDNES 17. 1. 2017, str. 14

Na ceremoniál se nedostavil Ahmad Šafik s omluvou, že už zemřel

Legrační výzkum už po šestadvacáté oceňuje **humoristicky** laděný americký vědecký časopis „*Annals of Improbable Research*“. Nejnápaditějším kandidátům uděluje Ig Nobelovu cenu („ignoble“ znamená v angličtině nevychovaný, neurozený). Je to **legrace**? Samozřejmě. Ale **parodické** ceny mají motto „Výzkum, který nedřívě **rozesměje** a pak vede k přemýšlení“. Někdy jsou **úsměvným** uznáním za šíři výzkumu, jindy se **smějí** absurdním nápadům, ale leckdy se také **sarkasticky vysmívají**. Letos zvládly všechno. (...) Vědci berou cenu s **humorem** a laureáti si pro ni na slavnostní ceremoniál v Harvardské universitě obvykle přijedou, a to za vlastní peníze. (...) *Thomas Thwaites* sestrojil maskovací oblek se speciálními protézami, které člověku prodlouží končetiny tak, že může ložit po horách jako koza, a snáze se tak vetře do jejich stáda. Což autor učinil ve Švýcarských Alpách, kde mezi kozami žil tři dny, mečel a jedl trávu.

Josef Tuček: „I legrační vědě patří uznání“; Lidové noviny; 31. 12. 2016, str. 26

Česká „Modrá krev“ v České televizi

Osmidílná série, která na ČT provede našimi šlechtickými rody (...) navzdory kolekci urozených jmen a titulů představí současníky, kteří vystupují zcela civilně a **zábavně**. (...) **Žerty** o lekcích správného stolování nezastřou klíčový bod výchovy k příští správě a zodpovědnosti vůči jménu. (...) Klíčovou hodnotu však darovali pořadu sami jeho aktéři. Přes pohnuté osudy nepřestávají bolestícností ani malověrností, zatom jim je společný **smysl pro humor**. Je prý občas dost krutě cynický, tvrdí sami. Ale není to **humor** poráženecký, a už vůbec ne obhroublý. Milá změna.

Mirka Spáčilová: „Jak romantici s erbem páchají veselé sebevraždy“; MfD 23. 1. 2017, str. 16

Brňáci zvesela „hollanují“

Humor je krásnou součástí našeho života. Jak kdysi napsal Karel Čapek - **humor** je nejdemokratičtější z lidských zvyků. V poslední době jsem opakovaně zaslechl stesky, že prý mizí **politické vtipy**. Nevím, jak v jiných městech, ale v Brně (...) tomu tak rozhodně není. Možná je to i díky zdejší svérázné koalici (...). A především díky neopakovatelnému náměstkovi Matějovi Hollanovi z **recesistického** hnutí *Žít Brno*. (...) Ale nejde jen o **vtipy**. Společnost pro brněnský jazyk vyhlásila koncem roku 2016 vítěze soutěže o slovo roku. A slovem roku se stal výraz „*hollanovat*“. (...) V širším významu to chápeme jako předstírat otevřenost. Takový člověk všude rozdává své telefonní číslo, či jiný kontakt na sebe, ale pak zarputile hollanuje... Inu, s **úsměvem** se žije líp - a to nejen v Brně.

Petr Kolman: „*Když se Brno směje s Matějem*“ MfDNES 20. 1. 2017, str. 10

Oprávněná přezdívka: „PiTomio“

Pokud někdo nazve v rámci „oprávněné kritiky“ předsedu SPD *Tomia Okamuru Pitomiem*, nemusí se mu omlouvat. (...) Vyplývá to z rozsudku Pražského vrchního soudu, který rozhodoval spor mezi Okamurou a vydavatelem časopisu Reflex. Ten Okamuru **karikoval** v roce 2013 jako **klauna** se jménem Pitomio.

iDNES.cz: „*Okamurovi se někdy může říkat Pitomio...*“ MfDNES 2. 2. 2017, str. 4

Boj diváků o Trpaslíka baví víc než Trpaslík sám

Nejvíce ze všeho český národ „řeší“ televizi. A našel si obětího beránka v Trpaslíkovi. Pokud se někdo nedívá: jde o seriál ČT. (...) Pohybuje se kolem osmi set tisíc diváků, žánrově se řadí k **satirě** a vysílá se po deváté, nikoliv až po desáté hodině, což je kámen úrazu. Protože se v něm mluví sprostě. (...) Podstatnou roli má označení **15+**, které dává najevo, že pořad není určen pro školáky. Pokud je rodiče před obrazovkou nechají, pak pláčou na nepravém hrobě, jestliže píšou v diskusi: „*A to radě nevdá vulgarismy v přítomnosti dětí?*“ (...) V internetových debatách diváků padají výrazy, u kterých by i Trpaslík zrudl studem.

Mirka Spáčilová: „*Boj o Trpaslíka, o dětskou duši nebo o humor?*“ MfDNES 31. 1. 2017, str. 12

„e-encyklopedie e-GAGu“ / Jak správně nakreslit..

...burku (?)

Kdybychom měli v našem magazínu rubriku s tímto názvem, patřila by mezi hned první rady pro karikaturisty určitě pomůcka z MfDNESu z 28. ledna (str. 3). Řekněte sami; máte přehled o tom, jak se který typ zahalení ženského tvora správně nazývá?

Tak si v tom (hlavně v hlavě) udělejme pořádek:

To, čemu v GAGu říkáme **burka** a co nám připadá vůbec nejpitomější, vidíte dole. A to, co bychom asi snesli, jakožto jednu z možností dobrovolného zahalení hlavy do šátku, se zove **hidžáb** (neplést z *džihádem!*). Tak až se pustíte na tenký led antimusulmanské tematiky, nenadějte v kresbě nebo v průvodním textu zbytečné chyby... Také islám holt kvete různě - i když pořad dost černě...

Mistři malíři do G2 / *Všehochuť... a na závěr hned dvě nová témata!*

Posedlost výtvarníků (nejen cartoonistů) nejznámějším portrétem malířské historie vyvrcholi-la výtavním souborem na něj upozorňuje plakátek vlevo nahoře... Jména všech autorů ne-

dokážeme posloužit, i když třeba vpravo dole je M. L. od známé *Marilyny Nardi*. Jestli to tak bude pokračovat dál, nebude porodům „vtipných“ Mona Lis už nikdy konec.

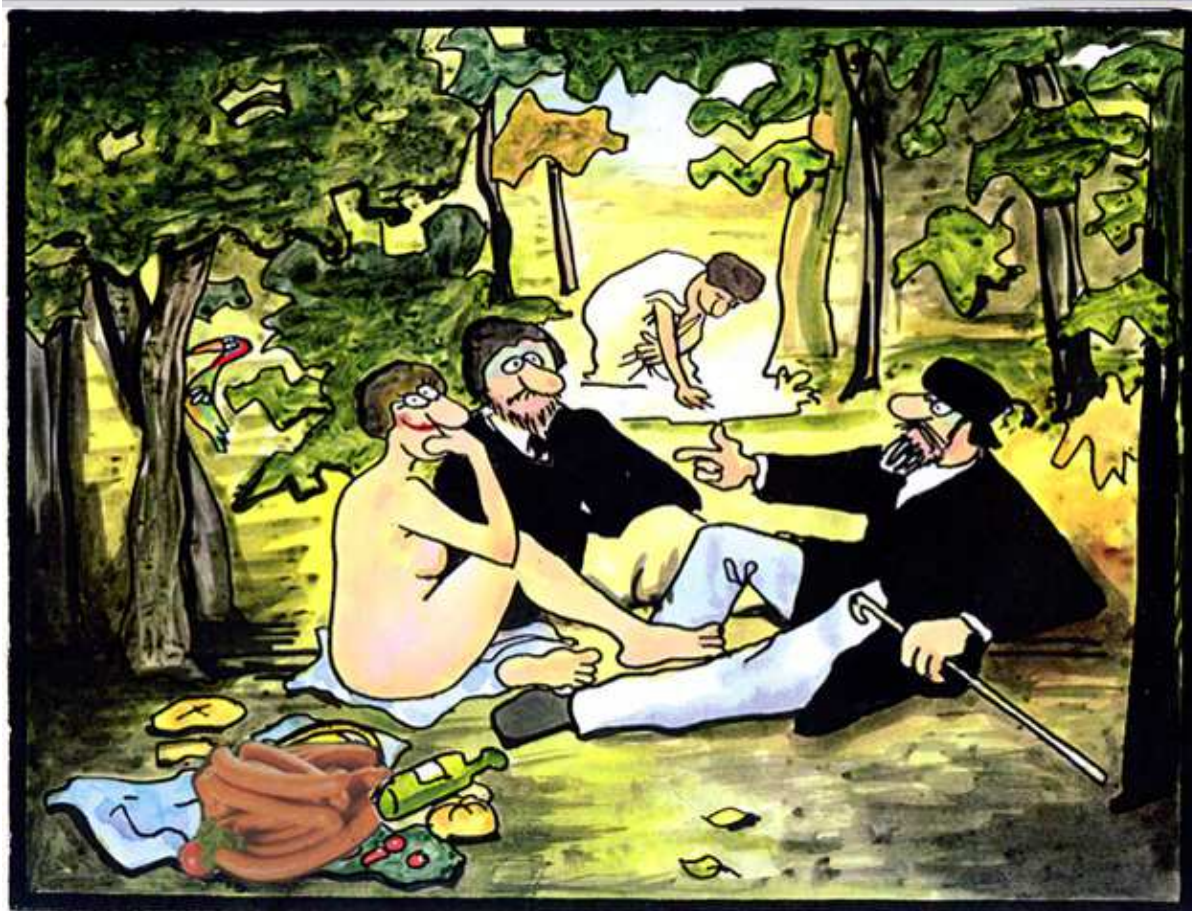

Jak by *da Vinciho* dílo vypadalo dnes, v době zázraků plastické chirurgie a photoshopů ukazujeme vlevo... Anebo je ženou dneška ta v ruinách syrského města...?

Nyní se dopustíme neslušného předbíhání, když odskočíme úplně jinam.

Ukážeme si verze dvou jiných notoricky slavných obrazů od *Rembrandta van Rijn* a *Ed. Maneta*:

K hornímu plátnu, známému co „*Anatomická přednáška*“, patří verše: „*Osud s námi někdy smýká - přes rozpočet dělá škrt - moc doktorů jak se říká - pacoušova bývá smrt.*“

„*Na palouku v době ranní - dvě paničky a dva páni - pustili se do snídání - Po bouřlivém milování - nejsou zdá se vyčerpáni - je to prostě mládí - Jen ta svůdně nahá paní - v trávě si ji ještě chladí.*“ Jak vidíte i ke „*Snídání v trávě*“ připadá veršování...

S *Monou Lisou* jsme snad nyní na nějaký čas skončili, ale *da Vinci* přece namaloval i tu neméně proslulou *Dámu s hranostajem*. A tady proto nabídneme obě ctěné dámy pospolu!

Autorem této koláže *Dámy s hranostajem (vlevo)* je **Pavel Taussig**. Víc dodat netřeba. Pokud jde o autora vedlejší parodie na *Monu Lisu* to chce trochu více pozornosti, než znalec objeví a identifikuje v obraze neklamně prvky ruky jihočeského pilota **Miloslava Martenka**. Jelikož však jde o původem „scénickou tvorbu“ pro kabaret, patří i pod portrét *M. L.* ještě následující verše...

MONA LÍZA: „*Sedí sama v širém kraji - její úsměv mnozí znají - neví se co vlastně značí - ke slávě jí ale stačí.*“

Autorem všech tří podobrazových rýmovaček je principál kabaretu **Eda Váňa**

Nová výzva - je tu nové téma!

Jak čtenáři asi došlo, při snaze zachovat aspoň část z Martenkovy zásilky pohromadě, se nám zároveň - i když trochu předčasně - rozběhla nová etapa „**Mistrů malířů**“.

Je to tak: krom vašich dalších *Dám s hranostaji* či jinými miláčky v náručí nebo na klíně - a krom stále ještě neuzavřeného tématu variant k dílům „*Celníka*“ **Rousseaua** - rozšířujeme možnost obeslat tuto stárou rubriku v GAGu i o novinky = **obě** vrcholná **díla** z minulé stránky: od **Rembrandta** i od **Maneta**...

V příštím GAGu najdete první nové příspěvky. A tu jeden kousek ze staších redakčních zásob. Kresba: **Viktor Bogorad** (Rusko) (gag)

V letech 1983 (foto nahoře) až 1993 (kopie ze Stadiónu dole) se během jedenácti let konalo osm ročníků soutěže obrazového sportovního týdeníku Stadión (32 stránek) o nejlepší kreslený vtíp na sportovní téma. Soutěž vymyslel a vedl redaktor Stadiónu *Ivan Hanousek*, velké uznání patří tehdejšímu šéfredaktorovi *Zvonimíru Šupichovi*, který u vydavatele (ČÚV ČSTV) prosadil, že hlavní cenu nazvanou *Emil* (odkaz na Oscara) mohla předávat tuzemská atletická legenda (a vtipný člověk!) *Emil Zátopek*, který se tehdy za své postoje z let 1968/69 netěšil přízni socialistického režimu. Důležitá byla spoluúčast *J. Kučery-Kobry*, který zařadil předání cen a vernisáž výstav mezi Salony kresleného humoru v Malostranské besedě.

**NENÍ TO
APRÍL —
OSMÝ
EMIL
JSOU DVA:**
**JIŘÍ NOVÁK + JAROSLAV
SKOUPÝ aneb
POTKALI
SE U KOLÍNA**

EMIL '93

Hlavní cena:
JIŘÍ NOVÁK — JAROSLAV SKOUPÝ
(Kolín n. L.) Česká republika
Kategorie „Míč je kulatý“
I. cena:
BŘETISLAV KOVAŘÍK (Hradec Králové)
Česká republika
II. cena:
SERGEJ SAVILOV (Doněck)
Ukrajina
III. cena:
ALEXANDR ŠABANOV (Moskva)
Rusko
Kategorie „J sportovní život vzešel z vody“
I. cena:
ERAY ÖZBEK (Izmir) Turecko
II. cena:
VJAČESLAV MUROMCEV (Taškent)
Uzbekistán
III. cena:
JURIJ OČAKOVSKIJ (Kisínév)
Moldavsko
Čestné uznání za portrétní karikaturu:
LUBOMÍR VANĚK (Brno)
Česká republika

APAK TO DÁM NA DESET MINUT DO TROUBY...

Nutno připočítat podíl **Roberta Radosty**, který sjednal pro slavnostní vyhlášení vítězů účinkování takových osobností české popmusic, jako byli kupř. **bratři Ebenové** (Marek je uváděl a to zadarmo!), **Jan Burian** anebo jazzová kapela **Naima**... Spolu s manželem se pravidelně slavnosti účastnila **Dana Zátopková**, před koncem časopisu (i soutěže) dokonce za - pro jednou nepřítomného Emila - předávala ceny také olympijská vítězka v hodů oštěpem...

Něco čísel pro dějiny:

Během existence soutěže o Emila Stadiónu poslalo do soutěže celkem **723 autorů 4834 příspěvků**. Autorů, neb se jména účastníků velmi často opakovala, bylo pochopitelně méně – ale soutěžních prací bylo opravdu skoro pět tisíc! Jmen oceněných autorů se objevilo ve výsledcích celkem **45 a rozdělili si celkem 86 ocenění** udělených za osm ročníků porotami - viz další tabulka. Čistě matematicky vzato tak na každého z úspěšných autorů připadají cca dvě ceny... Ve skutečnosti (viz tabulky na další straně) se sedmička historicky nejúspěšnějších karikaturistů zapsala do do dějin soutěže osmkrát až čtyřikrát.

ROK	EMIL Autoři / Kresby	1. ceny	2. ceny	3. ceny	další ceny
1983	Pálka 74/645	Matuška Dostál Barták	Plotěná Slíva Kovařík	Chadim Ostatek Šourek	Pálka (cena čtenářů)
1984	Dostál 58/433	Vico Kovařík Slíva	Matuška Kavka Šourek	Slíva Šourek Matuška	-
1985	Matuška 74/694	Ostatek Zadražil Lang	Slíva Tošnar Dubský	Kovařík Kovařík Zadražil	Čížmař (zvláštní cena poroty)
1986	Barták 95/817	Šourek Chadim Ševčík	Kovařík Torma Zadražil	Dostál Vico Kovařík	Vobr, Slíva (čestné uznání) Torma (zvlášt. cena poroty)
1987	Slíva 105/721	Vico Hrubý Mašek	Dostál Dostál Teichmann	Vico Kotrha Šourek	Torma Dvořák (čestné uznání)
1989*)	Vico 200/942 (13 zemí)	Novák/Skoupý Matuška <i>F. Dostál</i>	Özbek (TUR) Liočas (LTU) <i>Kováč</i>	Barták Šteinys (LTU) <i>Proks</i>	Lichý <i>Yüksel (TUR)</i> (čestné uznání) Kočí (cena. za životní dílo)
1991*)	Kotyza 63/312 (11 zemí)	Özbek (TUR) Kovařík Opačič (YUG)	Dostál Liočas (LTU) Mlynář	Zadražil Dostál Dvořák	Douša (čestné uznání)
1993*)	Novák/Skoupý 54/270 (10 zemí)	Kovařík Özbek (TUR)	Savilov (UKR) Muromcev (UZB)	Šabanov (RUS) Očakovskij (MDA)	L. Vaněk (čestné uznání za portrétní karikaturu)

*) Poslední tři ročníky už se konaly ob rok, jako **mezinárodní bienále**

Ocenění autoři ze zahraničí: 1989: Özbek (TUR); Liočas (LTU), Šteinys (LTU), Yüksel (TUR); **1991:** Özbek (TUR); Opačič (YUG), Liočas (LTU); **1993:** Özbek (TUR); Savilov z Doněcka (UKR); Muromcev (UZB); Šabanov (RUS); Očakovskij tehdy ještě z Kišiněva (Moldavsko).

V roce 1989 byla jednou ze 3 kategorií Humorná sportovní fotografie (autoři jsou označeni *kurzívou*)

K obrázkům na předchozí straně: nahoře snímek z prvního ročníku. Zátopek předává trofej Emila **Dušanu Pálkovi** (za ním vykukuje a loket vystrkuje *Hanousek*), za *Zátopkem* vykukuje *Šupich*, vpravo šéf ČUV ČSTV **Oldřich Hlaváček** (choť gymnastky *Bosákové*). Dole je text ze Stadiónu s výsledky vůbec posledního ročníku soutěže a s kresbou jejího vítěze **Nose**.

Autoři a ceny (hlavní cena + další):

Laureáti Emila (8 jmen):

Dostál J.	1 + 5
Slíva	1 + 5
Matuška	1 + 4
Vico	1 + 4
Barták	1 + 2
Pálka	1 + 1
Novák/Skoupý	1 + 1
Kotýza	1 + 0

1., 2. a 3. cena + různé diplomy (8 jmen):

Kovařík	8
Šourek	5
Zadrazil	4
Özbek	3
Torma	3
Dvořák	2
Chadim	2
Liočas	2

Po jednom ocenění (24 jmen):

Čížmař, Dostál Fr., Douša, Dubský, Hrubý, Kavka, Kočí J., Kotrha, Kováč, Lang, Lichý, Mašek O., Mlynář, Opačič, Ostatek, Plotěná, Proks, Ševčík, Štejnys, Teichmann, Tošnar, Vaněk L., Vobr, Yuksel (G-man)

K obrázkům vpravo:

Nahoře: snímek z jednání jury. I tento ročník bylo složení poroty velmi reprezentativní. Krom Kobry (není na snímku), v ní působili zasvěcené osoby. Zprava: Stanislav Holý (Mladý svět), Vladimír Wimmer (výtvarný redaktor Stadiónu), Ondřej Suchý (Kvítko - Svobodné slovo), tajemník soutěže Ivan Hanousek (Stadión) a Zvonimír Šupich (šéfredaktor Stadiónu).

Uprostřed: Emil Zátopek předává trofej Emila vítězi **Miroslavu Bartákovi**. Hrncíř **František Reindl** z Rudolfova ji vyvedl s tváří typického Bartákova panáka. Vzadu mezi nimi stojí jihočeský **Jan Chadim**, autor, který se právě o adekvátní vzhled trofeje pravidelně zaslouhoval. Bylo to při vyhlášení vítězů Emila soutěžního ročníku 1986.

Níže: 6. 2. 1984 se **Kobroví** na obálku typického šestnáctistránkového katalogu „Salonů“ formátem nehodil (či nevešel) **Pálkův** vtíp (hlavní cena) a tak titul vyzdobil kresbou od **Bartáka** (1. cena). Kdo si řekl, získal **Emilův** podpis i s jeho kresbou (viz!). To datum napsal sám **Zátopek** a je správně - soutěžilo se o **sportovní vtíp roku 1983**, ale ceremoniál proběhl až počátkem roku 1984. Tak tomu bylo i nadále... Jen obálky katalogů následujících ročníků už měly na obálce vtíp z ruky laureáta hlavní ceny.

A tady: Na snímku z Malostranské besedy **Oldřich Dvořák** (tehdy ještě mobilní a s jednoduchým „v“ ve jméně) u panelu s oceněnými portréty sportovců - autoři **Mašek** (Zátopek), **Teichmann** (Noah), **Šourek** (Pek) a právě **Dvořák** - diplomant Emila 1987

Projev Ivana Hanouska, pronesený k 30. výročí Salonů kresleného humoru roku 2000 v Malostranské besedě, den před pohřbem československé sportovní legendy *)

Vážení přátelé, ctění hosté, odpusťte, že se v dnešním klipovém klimatu dopustím takové nehoráznosti, že pohovořím nejen spatra (tuším, že z prvního), ale i z listu.

Nemíním zde hovořit podrobně o těch 30 letech Salonů. Jednak bychom tím strávili dalších 30 let (jen ti mladší z nás), jednak zasvěceně o tom všem může pohovořit jedině nám tak dobře známý humorista Josef Kobra-Malostranský. Rád bych upoutal na dvě minuty Vaši pozornost na pouhých osm Salonů z těch téměř tří stovek – na ty, které jsem prožíval nejvíc.

Jménem Emila Zátopka, s nímž se zítra slavnostně rozloučíme, bude jistě už brzy zaštitěna nějaká sportovní akce anebo nějaké významné ocenění**). Asi málokdo si pak vzpomene, že v roce 1983, tedy ještě v době, kdy se jméno našeho nejlepšího sportovce všech dob - Zátopek - smělo v televizi říkat jen potichu; anebo do novin napsat, jen když opravdu nebylo zbylí, začala v týdeníku Stadión soutěž o sportovní kreslený fór roku.

Obdoba filmového Oskara přímo volala po nějakém typicky českém, navíc jak sportovním, tak i veselém jménu – a napadl mne: **Emil**. Chtělo to pak hodně taktiky, trochu odvahy šéfredaktora při jednání „tam nahoře“ a nakonec i souhlas nejslavnějšího českého Emila. Pereštrojku s Glasností ještě zdaleka nevidět - ale povedlo se. Začali jsme udělovat „Emila Stadiónu“. S vyvrcholením právě zde, v MB, v rámci Salonů.

A tak jsme měli rok co rok, celkem deset let, možnost usadit Emila Zátopka s jeho Danou tady vedle, k čestnému stolku pod pódium a vítězové pak na pódiu přebírali keramickou sošku Emila – přímo z rukou Emila. Hráli k tomu (díky Radostovi) humoremilovní muzikanti jako Ebeni, Burian, Dědeček a další. Jak víte, ani Zátopek nikdy neodolal, aby nabitý sál nepobavil veselou historkou ze svého... **zatatčení** - a jednou, když byla Dana méně ostražitá, se parťe rozkurážených umělců, vedených bratrem jiného Emila – Šourka - podařilo dokonce ho „unést“! Jeden z únosců se rozhodl navštívit ob dům vedle bydlícího známého - režiséra filmových komedií Podskalského. Postavili mu Emila před dveře, zazvonili... a schovali se. Takhle kolem desáté večerní to bylo i pro režiséra komedií překvapení: nestane se vám každý den, abyste otevřeli dveře – a před ním Vám stál rozesmátý Zátopek s lahví v ruce.

Nakonec jsme, jako vždy, skončili v našem nedalekém bytě v Lázeňské ulici 6. Emil seděl na lavici v čele rohového stolu pod autoportrétem mého „ak. mal. dědy“ - dnes už mohu konstatovat, že v naší sednici před tím, ani nikdy potom, neseděl člověk tak světově proslulý. A že tam sedělo - i leželo - hodně umělců! (dokonce i Bárbra Streisandová k nám párkrát zašla).

A Emil hned - kterou si zazpíváme? Začal lidovými z Valašska, sklenky zvonily a někoho napadlo rychle zapojit do zásuvky náš staříčkový Sonet duo. Páska se točila, přidali jsme se a celý ten chór s jasným Zátopkovým vedoucím hlasem zněl dlouho naším bytem.

Jenže ten magnetofon měl špatně připojený mikrofon. Ten prázdný pásek máme dodnes uschován s nadpisem „Zátopkovo ticho“. Jinak tu zůstala jen krásná vzpomínka dvacítky přítomných a pak spousta společných snímků karikaturistů se Zátopkem zde v Besedě. Vzpomínek z té desítky let spolupráce nejen s vynikajícím sportovcem, ale také s veselým, milým člověkem. A také osm hliněných Emilů v ateliérech osmi vyznamenaných umělců.

Tolik pár mých osobních slov o Salonech a o našich společných Emilech. (IH)

*) Jde o objevený autentický dokument jen s drobnými úpravami. Pokud jsou v textu projevu a v předchozím článku o historii karikaturistické soutěže o „Emila Stadiónu“ některé informace zdvojeny, berte to, prosíme, nikoliv jako nedbalost redakce, ale jako jako poctivé potvrzení faktů.

**) Po šestnácti letech moc událostí ani míst Emilovo jméno nenese. Ani v obou knihách, které nedávno o Zátopkovi vyšly, se autoři o této jeho zajímavé a známé veřejné roli na poli výtvarného humoru nezmiňují.

Docela cenným suvenýrem mohou být odznáčky Emila, které jsme tehdy rozdávali přítomným!

V „Sešitech Stadiónu č. 2/1988“ s názvem **Humor a sport (Emil 83-87)** se objevila také čísla k tehdejšímu pěti letům trvání Emila: mj. za tu dobu přišlo do soutěže 3310 vtipů. A pro srovnání: **za těchto 5 let otiskl Stadión na svých 32 stránkách kolem 2250 vtipů** a humorných ilustrací (!). ®

Španělsko jako „Humoristán“...

...tak vidí kurátor výstavy, karikaturista Kap svou zem. Už 10. ledna tr. byla v Madridu otevřena rozsáhlá expozice věnující se 280 let existence satirického tisku ve Španělsku. Výstava provádí historii satirických (kousavých a neuctivých) časopisů s ukázkami prací publikovaných v nich od roku 1735 do současnosti. Pořadatelé ji pokládají za poctu autorům a vydavatelům těchto titulů - průkopníkům „pomstychtivé“ žurnalistiky.

Historie satirického tisku ve Španělsku byla vždy spojena s bojem s cenzurou. Od prvního časopisu *El Duende Kritik Madrid* (1735) který obíhal tajně, vycházelo více titulů a pořadatelé tvrdí, že publikace z devatenáctého století měly kdysi silný vliv na veřejnost, a to zejména po revoluci v roce 1868, kdy byla svoboda tisku rozšířena a objevily se publikace, které jsou dodnes vzorem pro žurnalistiku: *Gil Blas* (1864) a *La Flaca* (1869).

Během dvacátého století se satirický tisk modernizoval. Ve 20. a 30. letech vycházely avantgardní *Buen Humor* (1921) a *Gutiérrez* (1926).

Humor se ve Španělsku neztratil ani během občanské války ve kterém koexistovaly satirické časopisy na obou stranách. Až v poválečném období vyšlo najevo, že kromě *Quail* (1941) vycházelo dalších několik titulů - tajně za zády monolitické diktatury.

Poslední rozpuk satirického tisku nastal s příchodem svobodnějšího režimu, kdy vznikly časopisy *Hermano Lobo* (1973), *El Papis* (1973), *Por Favor** (1974) „děkan španělského humoru“ a *El Jueves* (1977).

Více o tom: <http://www.iqh.es/280-anos-prensa-satirica-espana>

Humoristan je také virtuální muzeum na: <http://humoristan.org/es/imagenes/imagen/expo/18/1227/>

*) *Por favore* - není to něco jako *Pardon* anebo *Sorry*?

Pulitzerova Cena 2016 - USA

V kategorii *editorial cartoon* získal cenu za rok 2016 **Jack Ohman** z listu *The Sacramento Bee*

Viz kresby vedle!

President Columbia University Lee C. Bollinger předal „**2016 Editorial Cartooning Prize**“ + *ten thousand dollars* (\$10,000) **Jackovi Ohmanovi** z redakce *The Sacramento Bee*.

Zdůvodnění:

For a distinguished cartoon or portfolio of cartoons, characterized by originality, editorial effectiveness, quality of drawing and pictorial effect, published as a still drawing, animation or both.

Další dvě (neproměněné) nominace: **Matt Davies** z *Newsday* (Long Island, NY) a **Steve Sack** ze *Star Tribune* (Minneapolis).

V letošním roce bude každá ze 13 udělených žánrových cen znamenat odměnu USD15,000.

Česká „jedenáctka“ pro 21. Euro-Kartoenale v Belgii

Nejprve v ECC v Kruishoutem vybrali kresby pro výstavu a do katalogu z celkem 2164 obrázků 782 umělců z 82 různých států. Poté se seznam zmenšil na příspěvky těchto autorů:

Jde (v abecedním pořádku) o karikaturisty nominované na ceny a četná uznání: **Jean-Loïc Belom (Francie) - Joao Basco Jaco De Azevedo (Brasílie) - Mihai Ignat (Rumunsko) - Marilena Nardi (Itálie) - Peter Nieuwendijk (Nizozemsko) - Stefaan Provijn (Belgie) Jean-Claude Salemi (Belgie) - Saman Torabi (Irán).**

Ceny budou předány na **The award ceremony 8. dubna 2017.**

A co naši?

Není zřejmě českému žánru cartoon konec, jak si občas myslíme. Letošního tradičního „turnaje“ v European Cartoon Centru se zúčastnilo hned 11 našich - aspoň tolik jich pod nadpisem *Czech republic* uvádějí pořadatelé:

CZECH REPUBLIC ECC Kruishoutem

David Evzen; Tomas Gayer; Roman Kubec; Václav Linek; Rudolf Pejril; Josef Pospichal; Jiri Srna; Rudolf Storkan; Monika Tobischova; Tomáš Truneček; Aleš Vyjidák...*)

*) Z uvedené jedenáctky se jich pouze menšina hlásí k členství v ČUK, zato jich sedm patří k abonentům e-GAGU. Úspěch ovšem přejeme každému z našich účastníků (včetně těch, kdo svá soutěžní díla posílají z trvalých bydlišť v jiných státech...).

Aziz vydává Fenamizah už přes 5 let

Koncem ledna byl na webu zveřejněn interview, který vedla *Tatjana Debeljački* s istanbulským autorem jménem **Aziz Yavuzdoğan**. Jde o karikaturistu výrazného stylu, jehož první album vtipů vyšlo roku 2006 (v e-GAGU jsme po návratu ze zasedání jury v Istanbulu přinesli recenzi na dvě z jeho dosud vydaných pěti publikací). Je také vydavatelem *The international humor magazine Fenamizah*. Tento časopis je určený především výtvarnému humoru a nedávno oslavil 5. výročí svého vzniku v roce 2012; letos tedy vstoupil do již 6. ročníku. Tento rozhovor s řadou kreseb (**viz obě ukázky vlevo!**) najdete

na webadrese: <http://www.diogenpro.com/interview-aziz-yavuzdogan.html>

Zde je aspoň malá ukázka z interview v originálním znění - otázka a odpověď:

How do you manage all that with so much work that you do? Do you have time for yourself?

Fenamizah is a monthly magazine and I prepare a weekly humour magazine for a local newspaper. I also give lessons to young cartoonists in a youth center of the municipality twice a week. Here is the answer to your question...

Kresby: **Aziz Yavuzdoğan**

„Smát se smrti“... a Yrrah

Poslední výstavou ECC minulého roku byla **"Smát se smrti"** (do 18. prosince 2016). *Jan Oplinus*, belgický sběratel katalogů a alb cartoons, k ní přinesl pár vět a ukázek ze své sbírky. Zmiňuje především značku **Yrrah**, Nizozemce jménem *Harry Lammertink*, jehož morbidní humor obdivuje. Opravuje především své někdejší zkreslení názvu jedné z knih - jmenuje se totiž **"Yrrah Kiri"**. To Kiri, jak víme, naráží na japonský sebevražedný rituál Hara-Kiri. Tato hříčka je totiž v dokonalé harmonii s morbidní atmosférou velké části díla tohoto umělce. Už dříve karikaturista použil svůj pseudonym v názvu alba **„Dies Yrrah“**. Byl to odkaz na latinský výraz **"Dies irae"**, znamenající v křesťanské liturgii **zádušní mše...**

Na snímku: náhrobní kámen výrazného Holanďana.

President Erdogan se už „nesmí“ ...

Zdroj: http://bado-badosblog.blogspot.cz/2016_08_01_archive.html

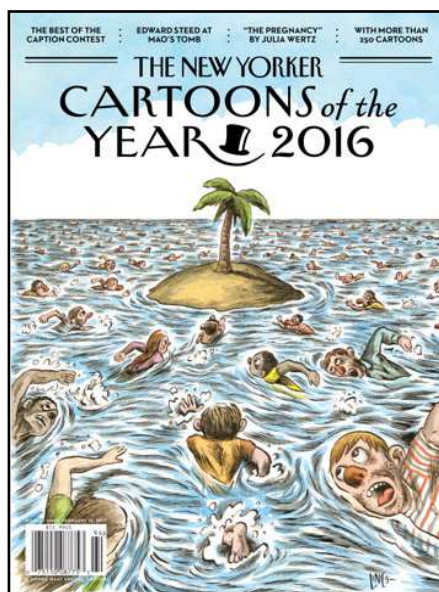
Turecký karikaturista **Baris Inan** byl vzat do vazby za karikaturu tamního vůdce **Erdogana** - soudní líčení proběhlo 31. ledna. Jde o útok na svobodu slova ze strany státní moci a místní umělci považují za nutné o každém takovém zákroku informovat mezinárodní veřejnost. Zpráva do Prahy dorazila ze Severního Kypru. Už loni v srpnu vyšla zpráva **Cartoonists Right Network**, že karikaturista **Dogan Güzel** byl též uvězněn v Turecku. **Ke snímku vlevo: Cartoonist Dogan Güzel was among the journalists arrested in the government raid on the Kurdish newspaper Özgür Gündem in Istanbul.**

Čtvrt stovky nejlepších cartoons z The N.Y. - 2016

Podivuhodné jsou informační cesty postmoderní a postfaktické éry. Věřili byste tomu, že obálku publikace vlevo a zprávu o vydání sborníku více než 250 nejlepších kreslených vtipů z uplynulého ročníku magazínu **New Yorker** jsme objevili na adrese ruskojazyčného webu s touto anoncí **Andreye Feldshteyna**?

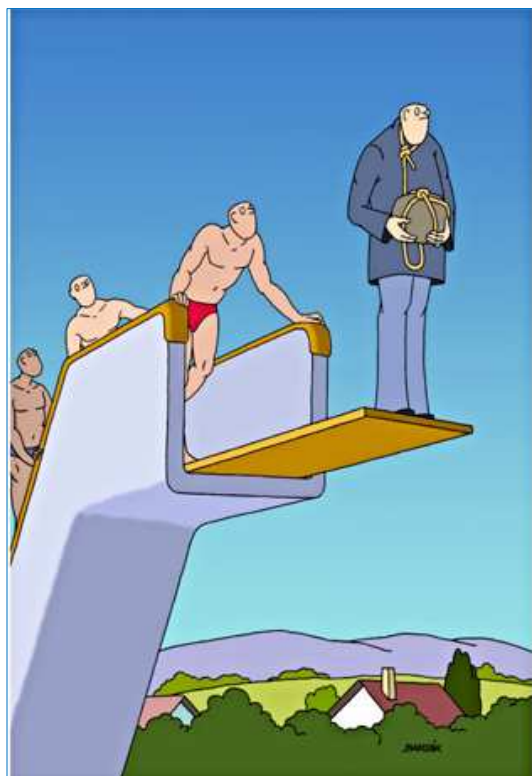
„В альбом вошли 250 лучших карикатур, напечатанных в журнале в течении 2016-го года.“

No - a přece je to tak! Tady je titulěk: **Вышел в свет сборник лучших карикатур NY за 2016 год**

Mirek Barták vystavuje ve slovenském Prešově

Schody slávy kresleného humoru v **Galérii Kýchania mozgu** budú ozdobené kresbou českého výtvarníka **Miroslava Bartáka** (viz obr.!) Je to prvý český autor so

samostatnou výstavou svojej tvorby a je to jeho druhá výstava aj keď s odstupom 36 rokov.

Vtedy sa Mirek Barták prezentoval v Minigalérii humoru, ktorá mala svoje sídlo vo foyeri kina Klub bývalého Domu kultúry ROH. Jeho stoicky tváriace sa postavy objavujúce logiku vzťahov a súvislostí aj v netradičných, či absurdných situáciách, našli svojich fanúšikov nielen v Absurdistanoch.

Ich udivené tváre prevažne bez mimiky úst, vyvolávajú skrat v mozgových závitoch a pointujúci úsmev divákov. Je to humor bez slov, s myšlienkou ako opozícia voči slovám bez humoru a bez myšlienok. Radšej raz vidieť, ako stokrát čítať.

Peter Rázus, kalokagathický hypochonder

Výstava **„Miroslav Barták - Humoroterapia - liečba kresleným humorom“** - byla zahájena už 8. února v prešovské **Galérii Kýchanie mozgu** (klub Wawe). **Snímky na příští straně!**

Téma forbíny: Humor bez slov versus Slová bez humoru

Barták v Prešově = Forbíny v humoroterapii...

Vernisáž výstavy prací Mirka Bartáka v Prešově byla první v kolekci Humoroterapie, projektu podpořeného z veřejných zdrojů prostřednictvím *Fondu na podporu umenia*. Obrázky světoznámého autora byly inspirativní i jako téma pro improvizované forbíny diváků s *kalokagathickým hypochondrom* a kurátorem v jedné osobě. Humor bartákovských hrdinů, který vzniká v absurdních situacích vytváří příležitost zařadit humor do léčebných procedur pro celosvětovou populaci.

Vystavené práce nastartovaly energii „*kýchania mozgu*“ pro návštěvníky, kteří pocítili vzrušení dialogů *Vest Pocket Revue*, či *Težké Barbory*. Výstava potrvá v klubu Wave až do 8. března 2017 .

Časovo priestorový harmonogram Humoroterapie:

- 8. marca 2017 - 19.00**
Wave – centrum nezávislej kultúry, **MAURICIO PARA (CO)**
- 9. marca 2017 - 16.00**
Šarišská galéria v Prešove, **FADI ABOU HASSAN (Libanon)**

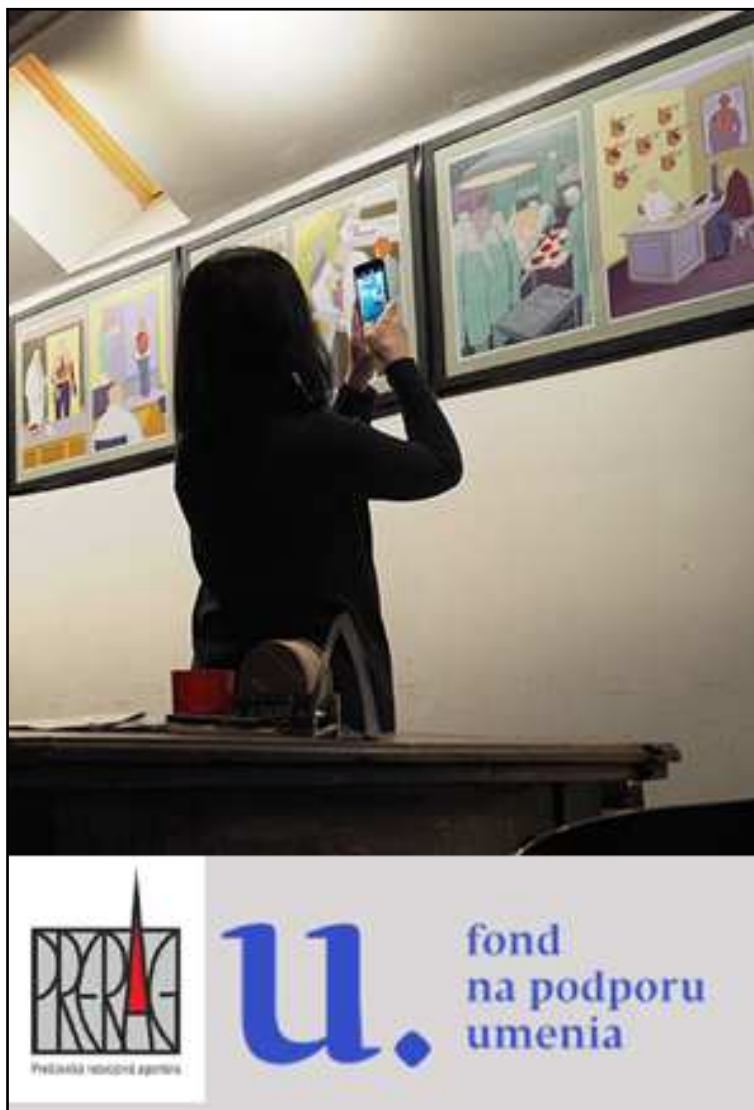
& MILETA MILORADOVIĆ (Srbsko)

10. marca 2017 - 10.00 Fakultná nemocnica J. A. Reimanna, **Pawel KUCZYNSKI (PL) & O' SEKOER (BE)**

13. marca 2017 - 14.00 Galéria Abylimpiáda, **Ľubomír KOTRHA (SK) & István KELEMEN (HU)**

14. marca 2017 - 10.00 Univerzitná knižnica Prešovskej univerzity, **Miroslav BARTÁK (CZ) & Vladimír KAZANEVSKY (UA)**

Foto: **Wawe**

Svetový rekord kresleného humoru

Bonmot *Ivana Hanouska*, že sa Prešov stal európskym hlavným mestom kresleného humoru vďaka nezmerateľnej energii *Derešu*, *Bumerangu* a *Zlatého súdku Fedora Vica* a reštartu *Kýchania mozgu* kalokagathického hypochondra *Petra Rázusa*, potvrdzuje výrokovú logiku gagmana aj marcovým podujatím svetového významu.

Prešovčania zažijú svetový rekord v počte vernisáží kresleného humoru počas 1 týždňa. Výstavné práce premierované v Galérii *Kýchania mozgu* sú podpísané **Mauriciom Parom**, **Vladimírom Kazanevským**, **Miroslavom Bartákom**, **Ľubomirom Kotrhom**, **Pawlom Kuczynskym**, **Fadi Abou Hasanom**, **O Sekoerom**, **Istvánom Kelemenom** a **Miletom Miloradovičom**.

Zámerom je vytvoriť podmienky dostupnosť výstav aj priateľov so zdravotným hendikepom a inštalovať výstavy kresleného humoru v bezbariérových priestoroch. (P. R.)

Výstavy z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia

Vtipy (nejen v Dikobrazu) i výstavy (v divadle)

V silvestrovské příloze GAGu č. 12 jsme si lehkovážně - jak se v takovém čase sluší - začali s objevem v *G-manově* archívu. Jeho sbírka „dokumentů“ o počátcích pražského divadla *Semafor* z let 1959-1961 byla typickým projevem „fandění“ - dnes tak běžným jevem u zpěváků i sportovců. Tehdy ale nešlo o „*merchandising*“; nebylo možné si v kdejakém krámku zakoupit suvenýry od plakátů po trika a čepičky. Jedinou deskou byla předlouhá „*Včera neděle byla*“ ! Tak vše, co člověk potřeboval vlepil do svého „*Semafor sešitu*“, si musel velmi poctivě (noviny se zmínkami o divadle) koupit anebo nepoctivě (na plakátovacích plochách důkladně nalepené oranžové programy) získat. Čtlo to hodně času i píle, vytrvalosti ve frontách u pokladny při zahájení předprodeje, ale i při pátrání, kde by se dal za temných večerů utrhnout aspoň kousek z plakátu.

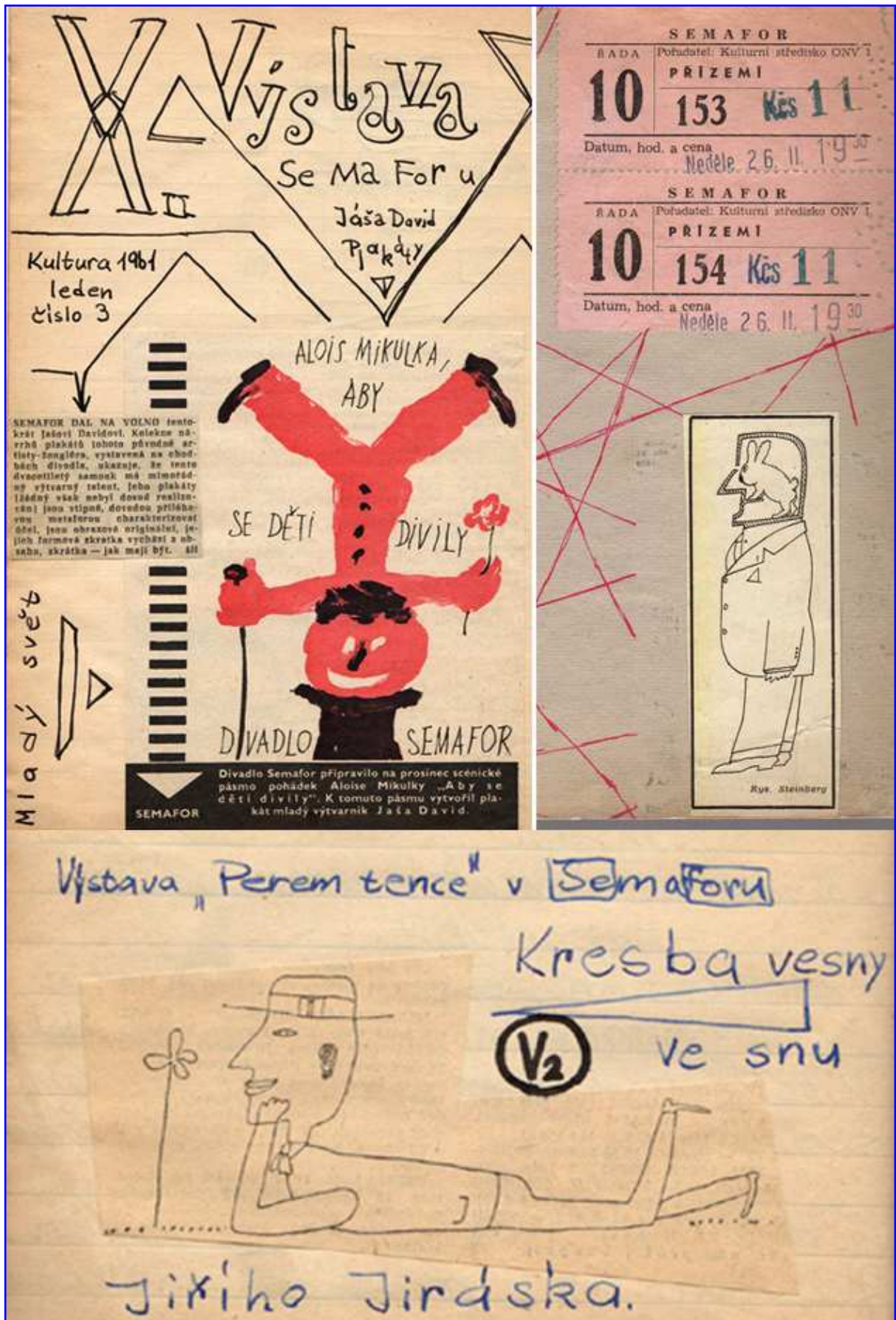
Třeba na rohu Cukrovarnické ulice na jižní stěně Střešovické vozovny... A chtělo to i peníze na lístek a s návštěvou představení spojený tištěný sešítek, divadelní program, který byl zdrojem nejlepších výstřížků. Každý obrázek či text byl však spojen se zničením výtisku - ofotit to čerstvý maturant neuměl a kopírky neexistovaly.

Vtipy na výstavách

Do GAGU ovšem patří jen ty části, které se týkají kreslených vtipů, respektive té z malých forem, kterou bylo výtvarné umění. Jedním z tehdy docela důležitých prvků činnosti byly výstavy u vchodu do divadla. Začaly už na schodech a týkaly se, jak se to k především kabaretní scéně hodilo, výtvarného humoru. V I. dílu jsme si všimli originální výstavy z tvorby **Jiřího Sehnala**, jednoho z herců. I posléze se vystavující rekrutovali z osob blízkých sou-

boru, vždyť oba autoři JS + JŠ byli zároveň výtvarníci!

Vlevo jsou dva vtipy vystřižené z Dikobrazu, přesné datum není uvedeno, autoři **M. Vrbata** a **D. Motyčka** ano. První v nich sklídl od sběratele kritickou poznámku, *Motyčkův fór* byl spíš neutrální a týkal se jedné ze slavných písniček (...*jí ustříhnu potají*)...

Plakáty **Jaši Davida** (z Brna) a steinbergovské kresby **Jiřího Jiráska** „*Perem tence*“ jsou z výstavy v divadle. Tato kresba **Saula Steinberga** je z polského tisku - ale pár jeho kreseb bylo publikováno v tištěných divadelních programech; umělci ze Semaforu k němu vzhlíželi!

O textaři a zpěvákovi Suchém jsme to věděli od začátku, jeho výtvarné vzdělání bylo obecně známo - o muzikantu a skladateli Šlitrovi (vzděláním právník!) to prosáklo později, ale rychle.

Obrázky nahoře jsou z knihy konferenciéra Vladimíra Dvořáka „Začínáme od Adama“, vydané a vzápětí rozebrané mladofrontovní edicí „Dobry vítr“.

Autorem ilustrací byl právě **Jiří Suchý**.

Nešlo o žádné vtipy ani o humor, ale o grafické zářezky do knihy o zpěvácích populárních písní - tzv. taneční hudby. „Adamem“ byl Richard Adam, tehdy cosi jako Cortéz či Chladil...

Kresby **Jiřího Šlitra**, ale také jiné výtvarné techniky, které vidíte tu dole, pocházejí z různých tiskovin. Linoryt je dost podobný horním dílkům **Jiřího Suchého**; tématem i účelem.

Vlevo je o dost zajímavější kresba. z jedné ze zahraničních „služebních“ cest. Nepochybnou inspirací byl Šlitrovi zmíněný **Saul Steinberg**, jenž z návštěv cizích zemí **pořizoval** velmi výstižné, často vtipně až ironicky pojaté a svou typickou linkou tažené **kresby**.

O Moskvě se samozřejmě Šlitr nijak kriticky kresbami nevyjadřoval (alespoň soudě podle

těch publikovaných v našem tisku) ale jeho smysl pro vyhmátnutí reálných až typických detailů byl v době vlády promoskevsky našlehaného socialistického realismu celkem patrný.

Příště: Šlitr jako vtipný ilustrátor!

Ač by se zdálo, že tím se naše výprava do málo známých časů „výtvarného Semaforu“ ze samého počátku šedesátých let končí, není tomu tak. Ještě nám zbyla docela zajímavá kapitola - **Jiří Šlitr** jako ilustrátor humorně laděné **Odpovědný Miroslava Horníčka**, kterou jistý čas vedli na stránkách Mladé fronty (VČERA). Vlevo jako závdavek vidíte Šlitrův portrét Horníčka. Ten vysoký sloupec písemných dotazů do redakce nijak nepřehání, tehdy tu 30- anebo 60-haléřovou poštovní známku na svůj vtipný dotaz obětovaly stovky čtenářů, byť při rozjezdu Horníček vycházel z dotazů přátel: mj. **Karla Vlacha** anebo **Jardy Weigela**...

(i.h.)

Chlubna / Neobyčejný katalog...

Takový katalog, který se dá na vernisáži ihned použít (i když jen jednou) máme ve sbírce jen jeden.

Patřil jako vtipná upomínka na **109. salon** kresleného leteckého humoru, který se konal v památné Malostranské besedě. *Miloslav Martenek*, tehdy vojenský pilot z Českých Budějovic (kde v místní části Borek stále bydlí) s Kobrou vymysleli a realizovali potisk běžného papírového pytlíku, přidělovaného každému pasažérovi našich arolinek spolu se sedadlem v letadle. Účel měl pytlík jediný: udělalo-li se cestujícímu zle od žaludku, neměl to mít s uschováním jeho obsahu daleko. Ten „*Air Sickness Bag*“ (česky něco jako „pytlík na blití“) který hosté vernisáže získali u vstupu do sálu měl úspěch, a to nejen u těch, kterým se z obrázků vystavujícího pilota nadzvukových letadel udělalo špatně - ne snad pro jejich výtvarnou úroveň, ale pro děj kreslených příběhů, který se odehrával velmi často ve velkých výškách a ne každý zvládl konzumaci zde zachycených krkolomných obrátů letounů.

K obrázku:

Vedle vidíte pytlík z jedné strany, ale byl opravdu otvírací, prostě použitelný originál... Nevzpomínám si, zda se někdo, ne snad z těch výšek, ale ze všudepřítomných nápojů k použití záchranného pytlíku dopracoval. Ale ten, co vidíte vedle, přes jisté znaky vnějšího opotřebení, zůstal uvnitř panenky čistý.

K autorovi:

Miloslav Martenek je ročník 1933 a je tedy až neuvěřitelné, že ve svých 84 letech stále kreslí, publikuje, vystavuje... a proto v nás budí oprávněné podezření, že ten pobyt ve vyšších vrstvách (atmosféry!) musí mít na zdraví člověka opravdu kladný vliv...

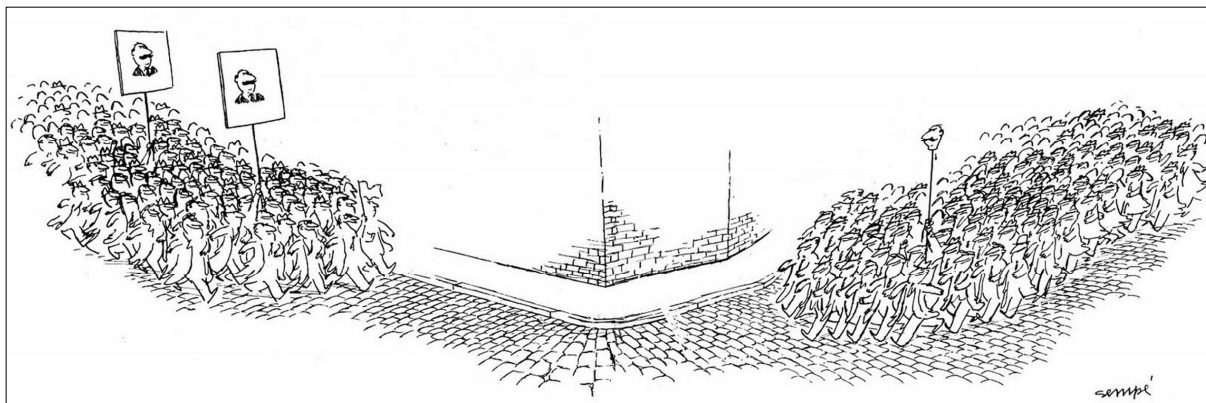
(h)

Z pošty / Výběr z redakční korespondence kolem (i po) přelomu roku ...

Z pošty vybíráme jen občas - a to příspěvky či věty, které se týkají GAGu a jeho témat. Jména autorů ponecháváme v došlé podobě. Přejete-li si, abychom z vašeho psaní necitovali, prosíme, uveďte to... (red.)

Vážený GAGmene, děkuji za ten novoroční nášup. Domnívám se, že to na jedno posezení ani nejde zvládnout. Naštěstí jsou ještě ty zimní ve-

čery! Do nového roku přeji mnoho energie a elánu a hlavně zdraví.
bf - dědek Rum

Dear Ivan,
hope you are well. I am sending you my new article "Cartoons: Art of Dessenters" about modern trends in Contemporary Cartoon Art with illustrations. Can be this article will be interesting for you. Sorry for troubling you. Best wishes,
Vladimir Kazanevsky / Ukrajina
Kresba (viz obr.!): J.-J. Sempe. "No captions", Denoel 1968

No to je nadílka! Snad se tím prokoušu. Díky... Major

Priatel'ia, potešila ma tato informacia o medzinárodnom dosahu JdC. V roku 1988 sme na Den ľudských práv 10. 12. 1988 zorganizovali v Prešove beh s kufrom a patafyzický večierok venovaný JdC a šarišu. Pamätníci žijú, ale fotky su startené a asi aj negativy. Škoda.

Peter Rázus, kalokagathický hypochonder / Slovensko

Reaguji na Tvoji pobídku v GAGu k zapojení do „projektu“ Mistři Malíři. Dovoluji si poslat pár prací, které jsem dělal pro hru Obrazárna, realizovanou v českobudějovickém kabaretu. Principál divadla Eda Váňa je doprovodil drobníčkami poezie (tuto kresbu i s textem plus dalších pár kreseb najdete v rubrice Mistři!)

Měj se moc hezky a děkuji za pravidelné a úžasné Tvé GAGy.
Sláva Martenek

Dík za Vaše dodání všech čísel e-GAGU. Tak od nás drobné pozdravení k Vánočním svátkům

Kvanka a Mihaľko

Děkuji Vám dodatečně za e-GAG č.7-8: vynikajícím způsobem zpracované téma autorská dvojice Born-Jelínek... Poučné a vzrušující čtení... Psal jsem Vám již v sobotu, ale dnes mi přišla zpráva o nedoručení na Vaši e-mailovou adresu, tak snad tentokrát technika nezklame. Miroslav Bystrický, Veselí n/M

Vážený pane Hanousku, e-Gag čtu rád a pravidelně, byť samozřejmě trochu výběrově. A velmi obdivuji energii, kterou jeho přípravě stále věnujete. Srdečně zdraví
Tomáš Prokůpek

I like it very much best wishes from Bern... Pfuschi / Švýcarsko

Díky za nový e- GAG. K mému oblíbenci V. Teichmannovi poznamenávám, že texty ke karikaturám v MfDNES píše Rostislav Matulík. Ale Vaše poznámka o Varyšovi není špatná, mohl by to být i on. S pozdravem...
J. Řezníček, Praha

Nestihl jsi (v GAGu č.12) zaregistrovat, že jsem byl na Oldovi Jelínkovi v Adrii, protože jsi přišel pozdě a já zase hodně brzo, abych se s Oldou pozdravil a pak jsem odběhl na křest časopisu Architekt plus (...) Šéfredaktor Macháček začal vydávat nový Architekt, kreslil jsem tam a tak jsem se šel podívat, abych věděl o co jde...(viz obr. na další straně!)
Miroslav Barták

Skvělé, díky moc za spolupráci.

Michal Adamec

To je super, že jste pořád tak aktivní (...) Tak doufám, že se na nějaké akci potkáme.

Pro zajímavost posílám foto (viz!) z NG Veletržáku, kde vystavovala starší dcera na právě ukončené výstavě s názvem: „Současná mladá umělecká scéna“ své obrazy. Vybral ji americký kurátor Sharp a v úterý tento týden byla nominovaná na letošní Cenu Chalupěckého.

Ivana Valocká

Dobrý den, pane Hanousku.

Obracím se na Vás s prosbou. Je-li to možné, rád bych

pravidelně dostával Váš úžasný magazín eGag, ke kterému, mimo 4 ročníků na webu ČUK, jsem se dostával jen sporadicky a více méně náhodou. Kreslený humor mě provází téměř po celý život a dodnes se o něj opakovaně pokouším. Srdečně Vás zdravím..

Tomáš Gayer

P. S.: V příloze posílám pár obrázků (viz jeden zde!)

Děkuji převelice za obrovské množství čtení. Šmankote, je to jak menší kniha. Mějte se krásně, z Brna zdraví..

Vlasta Mlejnková

Ahoj Ivane, chystáme film o A. Rašínovi, tak studuji naše dějiny

od počátku 1. světové války až do Rašínovy smrti. Nějak mi to nedalo a pokračoval jsem přes 2. republiku, protektorát, Hácha apod. Co pro mne bylo o-pravdu zajímavé, že jsem díky tomu narazil na jméno Josef Opluštěl, který se podílel na vydávání humoristicko časopisu Ejhle. Určitě o tomto plátku víš. Posílám zajímavý článek, který dokládá, že není doby, kdy by propaganda neovládala lid i když dnes se to může nazývat mediální komunikací.

Jirka

Dobrý deň pán Hanousek, pred chvílkou som sa z webu dozvedel, že e-GAG existuje, chcel by som sa preto informovať, že ako by som sa k nemu mohol pravidelne dostať??? Vopred ďakujem za odpoveď!!!

s pozdravom: ivo

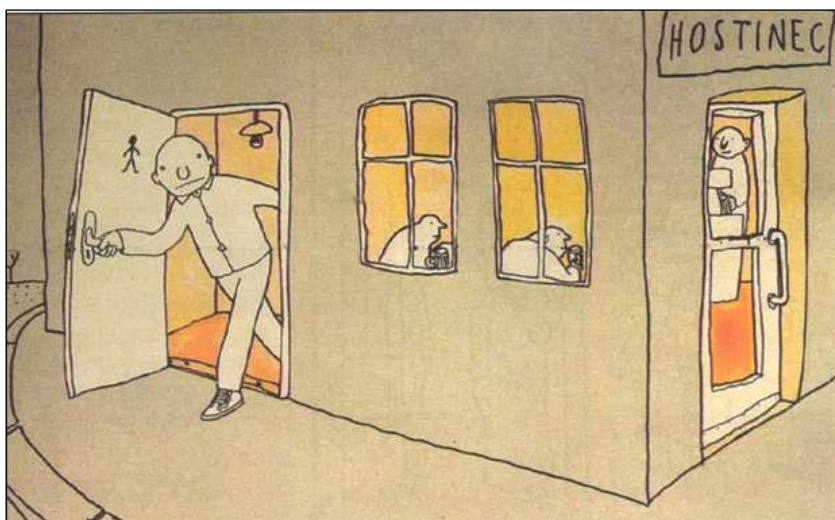

Pár slov k autorům dnešní „Z pošty“: Ten **Ivo** = *Chadžiev*. Ten poslední **Jirka** je *Koštýř*. Moc mu děkuji i za vás. Mrkněte se na pár stránek, které jsme vybrali a přetiskujeme je v tomto čísle. Vemte si z toho, prosím, příklad - co udělat, když narazíte na něco, co by zajímalo i jiné lidi z branže. A dodávám, že ten náš svět není velký, neb **Petr Karlíček** už pár let patří k odběratelům GAGu. **Pfuschi** je významný švýcarský výtvarník, spoluorganizátor druhdy slavných setkání cartoonistů v *Langnau*. **Valocká** je právem hrdá na svou dceru - nevíme o nikom jiném z karikaturistů, jehož dítko by šlapalo stopami výtvarných rodičů tak úspěšně! Více o tom: <http://art.ihned.cz/umeni/c1-65590860-cena-jindricha-chalupeckeho-nominace-gajarsky-drdovaloskot-valocka-kohout>.

Prokúpek je současná „jednička“ v editování českého komiksu - v poslední době toho historického (*Lada*, *Sekora*). A **Kazanevsky** je ukrajinský vítěz desítek významných mezinárodních soutěží. Jeho publicistické práce o žánru cartoons (jednu z nich nám poslal v angličtině i s tuctem kreseb) najdete mj. i v **Cartoon Gallery Karola Čizmazii** (kde si můžete i zalistovat v některém z GAGů, pokud jste si jej neblahou náhodou vymazali (!)... **Adamec** je novým koordinátorem soutěže Novinářská cena (v GAGu jsme připomněli uzávěrku pro příspěvky do soutěže NC). **Foret** je dalším z vědců úspěšně bádajících nad dějinami komiksu v Česku. A **Barták**? Kdo to neví, tomu není pomoci... **vlevo** jeho vizitka Litomyšle pro nový „*Architekt - plus*“. (GAGmen)

Došlo před uzávěrkou:

Milý pane Hanousku, na straně 40 posledního e-GAGu zmiňujete článek pana Douši "Antonín Dvořák jako řezník a proč se nikde nepíše o komiksu Rychlé pípy. Neúplné encyklopedie bez vtipálek". Panu Doušovi jsem již psal, že to není pravda, omluvil se, ale článek na webu Reflexu samozřejmě visí dál... Mohl byste věc případně pro své čtenáře uvést na pravou míru?

V publikaci "Dějiny československého komiksu 20. století" (Akropolis, 2014), jsou "Rychlé pípy" řádně uvedeny na s. 861. (A krom toho i další komiksy Michala Hrdého na s. 753 a 758.) Přímo o panu Doušovi se pak píše na s. 860-861, kde je iopakovaně uveden zmíněný Kamenáč Bill (ten je řádně uveden i na s. 498, když v roce 1970 vy-

cházel poprvé).

Tvorbu pana Vyčítala pak Dějiny mapují od roku 1964 a píše se o ní na s. 479, 495, 497 - 498, 530, 597, 859 - 861. Vše výše uvedené lze snadno nahlédnout i v Rejstříku publikace.

Jak víte, v Dějinách si tvorby nejen Michala Hrdého, ale i všech ostatních z okruhu humoristů vážíme, i když nás logicky zajímaly vysloveně jen a pouze ty komiksové kousky... Martin Foret

Kresba: **Michal Hrdý** (z rubriky **Hrdýho okýnko** v Sorry č. 2/2017, str. 18 (2. 2. 2017))

Objev / český humoristický časopis z konce Protektorátu

Ejhle: „Ejhle!“

Opravdu pozoruhodný kousek vědecké, vzdělávací, ale současně též popularizační práce vykonal **PhDr. Petr Karlíček**, když s kolegou v r. 2013 zpracoval dosud nejspíš zcela opomíjené téma a publikoval v „Acta Universitatis Carolinae“ (str. 177 - 214).

Protektorátní **Dikobraz** se nazýval „Ejhle!“, od počátku měl vzor v prvorepublikovém bulvárním „Šejdrem“ a autoři práce **PETR KARLÍČEK – VOLKER MOHN: „NAPROSTÝ PROPAGANDISTICKÝ ÚSPĚCH? Humoristický časopis Ejhle 1944–1945 *)“** kromě pěkné sbírky ukázek z humoru (nás samosebou zaujal ten kreslený) věnovali péči také pátrání po jménech a osudech tehdejších autorů vtipů. V tomto směru ovšem šlo o těžkou práci. Časopis vycházel v letech 1944-1945, pamětníci už nežijí a autory kreseb (na rozdíl od *Dikobrazu*) redakce zásadně neuváděla; Důvody jsou nasnadě.

Více o tom na další stránce...

*) Dochovala se takřka všechna čísla časopisu (leden 1944 až duben 1945), která byla dlouhá léta součástí neveřejné knihovny ministerstva informací. Dnes jsou přístupna k nahlédnutí v Národní knihovně ČR.

Jak píše **Petr Karlíček**, jediným skutečně odhaleným karikaturistou, který svou satiru signaloval „D'H“ byl **Dobroslav Haut**. **Viz obr.!** Citujeme:

Neznámým nebyl kreslíř, který pro *Ejhle* zhotovoval technicky nejnáročnější karikatury ve zdaleka nejvyšším počtu a většinou je signaloval „dh“. Tento karikaturista se však odlišoval od jiných tím, že část svých kreseb signaloval také jako „D. Haut“ – tím pádem své skutečné jméno Dobroslav Haut takřka neskrýval. O Hautovi však není dosud známo téměř nic. Zemřel za neznámých okolností ve věku 39 let 9. května 1945.

Je pravděpodobné, že se mu spolupráce s Němci stala osudnou. Hautův profesní život lze rekonstruovat jen v hlavních rysech. Není pochyb o tom, že býval pracovníkem časopisu *Humoristické listy*. Mnohé jeho kresby se nacházejí také v *Kvítku*, které vydávalo pražské nakladatelství Melantrich. V mnoha případech se jeho kreslířský styl frapantně podobá stylu Josefa Lady, který vedl redakci *Kvítku* jako šéfredaktor do roku 1940. Jisté je také, že Josef Lada a Dobroslav Haut spolu několik let pracovali pro Melantrich. Tvůrci *Ejhle* hojně napodobovali i kresebný styl Františka Bidla, který patřil ve 20. a 30. letech minulého století spolu s Josefem Ladou k nejnámějším českým karikaturistům.

Nejen grafika „hlavičky“ časopisu, ale i způsob humoru se v „*Ejhle!*“ řídil vzorem „*Šejdrem*“. Podtitulek v *Šejdrem* říká, že jde o „*List, který lže, vydírá a zostouzí*“ připomíná pozici pozdějšího *Hara-Kiri*: „*Časopis blbý a zlý*“. A jak ukazují obálky níže, bylo „*Ejhle!*“ i „*Časopisem, který bezostyšně krade*“.

Šejdrem č. 11, 1929, 1;

Ejhle č. 1, 1. 1. 1944, 1.

„Když budete ráno procházet ulicemi Prahy, zvláště pak v neděli, uvidíte lidi stát dlouhé fronty. Na první pohled by se mohlo zdát, že ti lidé stojí fronty před mlékárnou, ve skutečnosti čekají před novinovými stánky, aby se na ně v dnešní nouzi o papír dostaly nějaké noviny. [...] před několika týdny jsme přišli na trh s novým českým humoristickým časopisem ‚Ejhle‘.

Objednávky na druhé číslo se okamžitě zosminásobily. Můžete si z toho sami vyvodit, jak moc čtenářstvo lační po psaném slově, a jak velké možnosti z toho vyplývají pro práci v oblasti tiskové politiky.“

V citované řeči před zástupci Unie národních novinářských svazů ve vídeňském tiskovém klubu **21. ledna 1944** podal **Martin Wolf**, SS-Sturmbannführer a vedoucí kulturního oddělení (IV) na Německém státním ministerstvu v Praze, přehled o „**pěti letech** Protektorátu Čechy a Morava v **zrcadle českého tisku**“. S vývojem od 15. března 1939 byl vcelku spokojen (...) Jako příklad úspěšné práce s tiskem v roce 1944 uvedl Wolf také nový humoristický list **Ejhle** – a dodal, že k jeho založení dala podnět německá úřední místa. Vyjádřit se takto otevřeně nebylo žádnou samozřejmostí. V případě Ejhle koneckonců šlo o časopis, jehož německé autorství se záměrně tajilo. Časopis **Ejhle** byl založen proto, aby čtenáře ovlivňoval způsobem, který se od dosavadních propagandistických opatření zásadně lišil. Záměrem okupační moci bylo zapůsobit na ty české čtenáře, kteří neakceptovali již zavedená tisková média, a stáli tak mimo dosah německé oficiální propagandy.

Ejhle! vyšlo poprvé začátkem roku 1944.

Tedy v době, kdy německá branná moc ustupovala na všech frontách. Obyvatelé Protektorátu byli dobře informováni o postupu spojeneckých vojsk. Vedle oficiálních médií, jejichž informace bylo nutno filtrovat, získávali přehled o dění ve světě především z českého vysílání londýnského či moskevského rozhlasu, v menší míře pak z ilegálních tiskovin.

Tomu všemu odpovídala i nálada mezi českými obyvateli Protektorátu – většina Čechů už toužebně očekávala německou porážku a konec okupace. Představitelé německé okupační správy si v této fázi uvědomili, že nemá žádný smysl pokračovat v dosavadních propagandistických kampaních – jako byla „výchova k říšské myšlence“ (Erziehung zum Reichsgedanken). Pokud okupační úřady chtěly svá propagandistická poselství dál účinně zprostředkovávat, nemohly jinak než hledat nové cesty.

Nacistická propaganda se proto zaměřila na určité cílové skupiny. V Protektorátu šlo především o dělníky v průmyslu, kteří měli „zapomenout na chybnou demokracii“ a zcela se věnovat zbrojní výrobě pro válčící Německo. Odměnou za to, jak znělo poselství této kampaně, slibovala okupační moc nejenom zlepšit sociální situaci pracujících, ale nabídnout jim navíc do té doby nevídaný výběr kulturních aktivit. Také o českou mládež nacistická propaganda velmi stála. Svou činností ji mělo oslovit a získat pro myšlenku národního socialismu Kuratorium pro výchovu mládeže. Aby bylo možné tyto cílové skupiny zasáhnout účinněji, bylo nutné nejen nově zpracovat propagandistický obsah kampaní, ale také kriticky přehodnotit nasazená média i jimi používané jazykové prostředky a způsob zobrazování.

Coby prostředek k ovlivňování obyvatelstva hrál v úvahách propagandistů roli také humor.

V letech 1933 až 1945 vtíp a komika rozhodně nevymizely ani nebyly vytlačeny do ilegality. Nejenže dál existovaly, ale měly své pevné místo i v nacistickém propagandistickém instrumentariu. Jak trefně zformuloval Peter Richard Pinard: „*Humor dokáže zapůsobit na tu část vědomí, která se často nachází mimo racionální uvažování. To, co nás přivádí k smíchu, obvykle nemáme pod kontrolou.*“

Právě v tom spatřovali tvůrci propagandy na Německém státním ministerstvu rozhodující výhodu: Protože museli vycházet z toho, že většina českých čtenářů oficiálním novinovým zprávám (snad mimo sport) skoro vůbec nevěří, doufali, že skrze humoristické příspěvky dokážou svým poselstvím přece jen zajistit sluchu. Museli je však patřičně upravit a zkombinovat s jinými zdánlivě „nepolitickými“ tématy. Čtenáři se měli smát i takovým vtípům a karikaturám, jejichž propagandistický obsah by ve formě „obvyklého“ článku či komentáře odmítli.

Tato myšlenka nebyla ani nová ani snadno proveditelná. Říšské ministerstvo pro lidovou osvětu a propagandu muselo ve třicátých letech minulého století opakovaně zakusit, že obyvatelstvo na humoristické příspěvky reagovalo jinak, než bylo v plánu. V mnoha případech se publikum smálo na „špatných“ místech a sympatizovalo s těmi „nesprávnými“ postavami. Z toho důvodu musely být komediální filmové seriály jako Tran und Helle nebo Liese und Miese na popud ministerstva propagandy okamžitě staženy. Také tvůrci satirického časopisu Die Brennessel, který byl založen už v roce 1931 stranickým vydavatelstvím Eher, byli stále více konfrontováni s kritickými reakcemi a neporozuměním svých čtenářů, jakož i ze strany úřadů. To byl jistě důvod, proč se režim nakonec rozhodl v tomto formátu nepokračovat. Ve své studii o humoru v době nacismu Patrick Merziger dokazuje, že satira se v tomto systému nemohla prosadit a stále více ustupovala „německému humoru“, který se vyhýbal urážlivým vtípům a příliš ostrým kontrastům stejně jako politickým tématům. Tento poznatek však nemůže být beze všeho přenesen na obsazená území: Cílová skupina zde byla jiná a tomu také odpovídaly propagandistické koncepce okupační správy.

Jakým druhem vtípů a karikatur se Ejhle! coby časopis vzešlý z podnětu německé propagandy pokusilo zaujmout a ovlivnit české čtenáře v Protektorátu? A do jaké míry se přitom jednalo o novou propagandistickou strategii?

O tom všem se píše na dalších stránkách studie, z níž zde citujeme. Přináší spoustu dosud neznámých informací; nejen o inspiraci časopisem Šejdrem, ale i o pátrání po jménech autorů a redaktorů časopisu a jejich dalších osudech. Vynasnažíte se z práce Petra Karlíčka co nejdříve „vytáhnout“ další fakta a čtenářům e-GAGu je přiblížit. (g)

Výsledky / Brazílie, Kuba, Makedonie, Španělsko, Čína

Virtual Show of Humor 2016 - Brazílie

Část výsledků nejspíš pouze národní soutěže jsme zveřejnili v Gagu č. 2016/11. Zde dodáváme vítězné práce z „Virtual Show of Humor“ na téma **"Football players that are gone"**:

Caricatures:

- 1 - Eduardo Baptistaô (Leônidas da Silva) - **obr. nahoře vlevo!**
- 2 - Gervásio Castro Neto (Garrincha) - **obr. nahoře vpravo!**
- 3 - Glen Batoca (Cruyff)

Honorable mentions in alphabetical order are:

Dodô Vieira (Domingos da Guia)

Luiz Felipe Gonçalves (Nilton Santos)

Marcos Guilherme (Mário Sérgio)

The members of the jury Carlos Amorim, Jbosco, Azevedo, Manoel Caetano Mayrink, Jorge Guidacci, Marcelo Magon and the invited artists André Hippertt, André Bethlem, Gecelmo Oliveira participated in this vote.

International Cartoon Contest Santa Clara 2016 - Kuba

1. cena: Valery Momot / Ukrajina

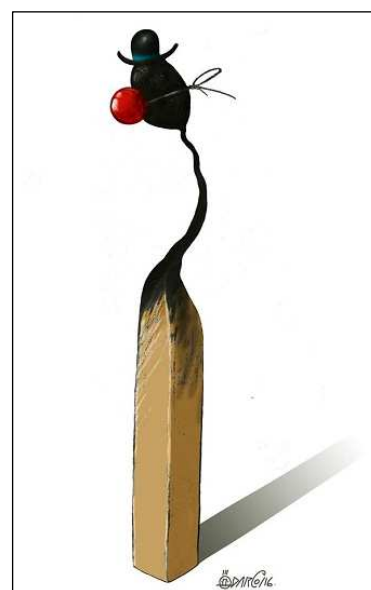
2. cena: Anatolij Stankulov / Bulharsko

3. cena: **Darko Drljevic / Montenegro - viz obr!**

Mention: *to the set of works*: Roberto Sergio Castillo / Kuba

Mention: *to the work Untitled*: Manuel Arriaga / Španělsko

Mention: *to the film*: Ángel Fernández (Andez) / Kuba

6. "Red Man" int'L Humour Art Biennial - Čína

Do soutěže dorazilo neuvěřitelných 4217 děl 480 cartoonistů ze 68 států. 105 autorů vybrala pro finále jury. Ve finále získali obě hlavní ceny domácí Číňané. Mezi ostatními vybranými ale nakonec neoceněnými autory je kromě pár Číňanů také několik „středních Evropanů“ - kupř. **PAVLIK VLADIMIR--SLOVAKIA ; EVZEN DAVID--SLOVAKIA ; JIRI SRNA--CZECH** (ponecháváme v originálním znění) a také pár dalších známých jmen: ERDOGAN BASOL--TURKIYE; SERGEY SICHENKO--ISRAEL; SLOBODAN BUTIR--CROATIA; PETERNIEUWENDIJK--NETHERLANDS; SEYRAN CA FERLI--AZERBAIJAN; KONSTANTIN KAZANCHEV--UKRAINE; HEINO PARTANEN--FINLAND; MILENKO KOSANOVIC--SERBIA; LUKA LAGATOR--MONTENEGRO; TRAYKO POPOV--BULGARIA; JOVAN PROKOPLJEVIC--SERBIA; NIKOLA LISTES--CROATIA; BERNARD BOUTON--FRANCE; DAVID VELA--SPAIN; JITET KUSTANA--INDONESIA; JUGOSLAV VLAHOVIC--SERBIA.

Vítězové:

CARTOON:

GOLDEN PRIZE: Li Zhilin--China

SILVER PRIZE: Armen Hamonangan--Indonesia

COPPER PRIZE: Kazanevsky Vladimir--Ukraine

RED MAN PRIZE: Cristina Bernazzani--Italy ; Musa Gumus--Turkey

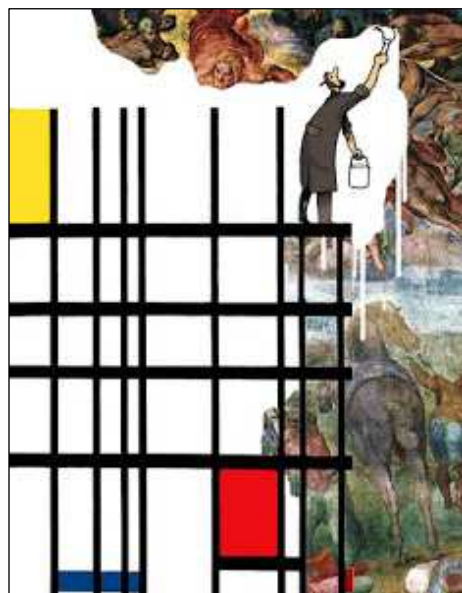
EXCELLENT PRIZE: Constantin Pavel--Romania ; Katz Grigori--Israel ; Oguz Demir--Turkey
Doru Axinte--Romania ; Mojmir Mihatov--Croatia ; Mohammad Ali Khalaji--Iran ; Marco De Angelis--Italy ; Hamed Mortazavi Alavi--Iran ; Andrea Pecchia--Italy ; Gai Guibao--China ; Helmut Jacek--Germany.

CARICATURE:

GOLDEN PRIZE: Li Kun--China

THE BEST CARICATURE PRIZE: Li Dawei--China ; Zhang Wen--China ; Hu Min--China ; Pablo Lopez--Uruguay / Yaser Khanbaray--Iran.

6. Int'l Humor Contest GIN 2017 - Španělsko

1. PRIZE: **Darko Drljevic**, Montenegro
(vlevo nahoře)

2. PRIZE: **Soltan Soltanli**, Azerbaijan

3. PRIZE: **Tawan Chuntraskawvon**, Thailand
(vlevo dole)

Výstava "Humor Global: Sixth Contest GIN" je otevřena od 17. 1. do 26. 2. 2017 v *La Fábrica del Humor (Alcalá de Henares)*. Ze soutěžních příspěvků bylo vybráno na výstavu 77 kousků (autorů ze 34 zemí) včetně 3 vítězných prací. Celkem se pořadatelé pyšní tisícovkou zaslaných děl. Vybrali jsme na ukázkou pár států a jejich reprezentantů:

Alemania: Ridha Ridha

Argentina: Alejandro Becares

Azerbaján: Soltan Soltanli

Bélgica: Constann Sunnerberg

Brasil: Érico Junqueira Ayres, Joao Bosco de Azevedo, Ronaldo Cunha Dias Silvano Mello

Bulgaria: Trayko Popov, Tsocho Peev

Colombia: Raúl Zuleta

Croacia: Nikola Listes

Eslovaquia: **Vladimir Pavlík, František Bojničan**

Francia: Bernard Bouton

Hungria: Istvan Kelemen

Irán: Saeed Sadeghi

Israel: Ilya Katz, Sergey Sichenko

Montenegro: Darko Drkjevic

Perú: Omar Zevallos Velarde

Polonia: Czesław Przędzak

República Checa: **Tomas Trunecek**

Rumanía: Horia Crisan & Bogdan Petry

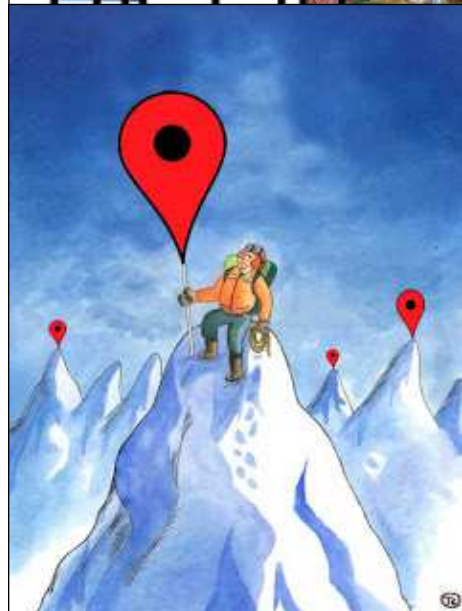
Rusia: Aleksey Kivokourtcev

Serbia: Milenko Kosanovic, Toso Borkovic

Tailandia: Tawan Chuntraskawvong

Turquía: Kemal Ozyurt, Turan Aksoy

Ucrania: Konstann Kazanchev.

18. Int'l Festival of aphorism and caricature Strumica 2017 - Makedonie

Category CARTOON:

Golden Plaque - Ivailo Cvetkov, Bulharsko

Silver Plaque - Konstantin Kazančev, Ukrajina

Bronze Plaque - Klaus Pitter, Rakousko

Cena Municipal Organiz. Board Strumica Carnival - Zlatko Krstevski, Makedonie

Diplomy: Goran Čeličanin, Srbsko - Vladimir Semerenko, Rusko - Tsocho Peev, Bulharsko - Tadeuš Krotos, Polsko - Branko Županič, Slovinsko - Stojan Dečev, Bulharsko - Marco Ramos, USA - Erdogan Basol, Turecko.

„Fax for Peace“ Spilimbergo - Itálie

Deadline: 28. 2. 2017

Ceny v kategoriích: - best work - Kindergarten and Primary Schools: € 300,00; - best work - Low Secondary Schools: € 300,00; - best work - Secondary High Schools: € 300,00; - best work - Video or cartoon: € 300,00; - **best work - Artists: € 300,00; Special Prizes** - best work awarded to a satirical or humorous drawing inviting consideration upon human and civil themes dealing with the initiative: € 300,00; - a € 300,00 prize to the best work on the **theme “WE CAN DO IT: an image for a right”**.

Zaslání do soutěže!

Každý účastník si může zvolit jednu ze **dvou cest**, jak zaslat soutěžní práce:

1) Fax [number fax +39 0427 40898] or e-mail, JPG format max 1,5 Mb [e-mail: istsuperiore@faxforpeace.eu] one or more pictures or works of visual art.

2) Send in compressed format to the following e-mail address: [istsuperiore@faxforpeace.eu] or forwarded by mail to [via degli Alpini, 1 - 33097 Spilimbergo (Pn) Italia].

INFO: Istituto d'istruzione superiore di Spilimbergo Il Tagliamento via degli Alpini, 1 - 33097 Spilimbergo (Pordenone) Italia: fax + 39 (0) 427 40898 nebo e-mail: istsuperiore@faxforpeace.eu - www.faxforpeace.eu

XXIII Mezinárodní bienále humoru a satiry v umění Gabrovo - Bulharsko

Datum: od 19. května do 30. září 2017.

XXIII. mezinárodní bienále humoru a satiry v umění se skládá ze soutěže a výstavy. Soutěž se koná ve dvou sekcích - **kresba** a **současného umění**. Pořádají: Muzeum "Dům humoru a satiry", obec Gabrovo a Min. kultury BR. Bienále začíná 19. 5. 2017 v 19.00 h v "Domě humoru a satiry" - Gabrovo.

Téma: Chcete-li se smát tváří v tvář ...

Strach - krize - hrozba... Řešení problémů naší doby v oblasti sociální, ekonomické, politické, kulturní - každodenní výzvy.

Ktg. „současné umění“: účastnit se mohou díla zpracovaná jakoukoliv technikou (žánry: malba, sochařství, grafika, fotografie, plakát, video)

Počet: jen 2 kusy v každé kategorii

Rozměr v žánru kresba: každá ne více než 4 MB; jpg format (doporučení: 1000px a 72ppi)

Deadline: 12. 3. 2017 (posílá se e-mailem)

24. 3. 2017: porotou vybrané práce budou vyvěšeny na webu

27. 3. - 22. 4. 2017: termén zaslání originálních prací v obálce **na adresu:**

Museum HOUSE OF HUMOUR AND SATIRE

68, Bryanska Str., P.O.B. 104

5300 Gabrovo - BULGARIA

All works should be sent by post or express services with **PRINTED MATTER** and **NO COMMERCIAL VALUE** noted on the package

Application procedure: In order to apply, artists complete an [online entry-form](#)

CENY:

- Prize "Zlatý Aesop" - trofej a 5000 lev
- Award "gaskaru" Gabrovo, udělena mladého umělce (40 let) - sošku a 3000 Levs
- Zvláštní cena "Kamenivo" Rousse AD - 3000 lev

Ktg. karikatura má tyto **kategorie:**

- Cartoon (originály podepsané a až do formátu A3 a digitálních děl)

- Animovaný film (gif a flash)

- Tištěná díla s karikaturou (alba, katalogy, knihy autora)

CENY:

- Grand Prix - 3000 lev
- Ocenění za karikatury (s originálním podpisem a digitální kresby) - 2000 lev
- Cenu za animovaný film (GIF a flash) - 2000 lev
- Cena za tiskoviny v oblasti karikatury - 1000 lev ..

Vracení: Oceněné práce zůstanou v muzejní "Dům humoru a satiry."

Všechny info a [entry form](http://biennial.humorhouse.bg/) na: <http://biennial.humorhouse.bg/>

10. Int'l DON QUICHOTTE Cartoon Contest 2017 - Německo

Téma: "Respect differences!" Účast: jen nové práce a to přes internet

Adresa: respect@donquichotte.org

Rozměr: A3 - 300 dpi - Jpeg format

Uzávěrka: 15. 3. 2017

Předběžný výběr: 100 finalists 20.- 31. 3. 2017. Jury: 1. a 7. 4. 2017. Výsledky: 10. 4. 2017. **Ceremoniál a vernisáž výstav 5. 5. 2017 v art gallery Filderstadt.**

Katalog: v pdf

Ceny:

- First Prize: 1.000 Euro +Don Quichotte Medal
- Second Prize: 750 Euro +Don Quichotte Medal
- Third Prize: 500 Euro +Don Quichotte Medal
- Special Awards
- + 10 Mentions

Info: [facebook](#) / **WEB:** [donquichotte](#)

2. Int'l Cartoon Contest BUCHAREST 2017 - Rumunsko

Téma: Dvě tématické sekce

"WELCOME/GOODBYE" (Vítej / Sbohem) a

"FREE" (volné)

Počet: max 3 kusy v jedné sekci

Participants must write their names, surnames and addresses on CV.

Deadline: 15. 3. 2017

Vybrané práce budou oznámeny 30. 3. 2017.

Ceny:

First prize, diploma and Trophy.

Second prize, diploma and Trophy.

Third prize, diploma and Trophy.

5 special prizes, diploma.

Formát: 300 DPI ,RGB, JPG format (každá kresba max. 2 MB).

Adresa: Cartoons a CV se posílají e-mailem na adresu: bucharestcontest@gmail.com

XXV. Int'l Festival of satire and humor Trento - Itálie

Téma : CULTURE

Počet: max 3 originální díla, dosud jinde neoceněná.

Rozměr: Illustration / satire / humor: A4/A3. - Cartoon max 2 strany **A4/A3**

Adresa: in digital format to info@studioandromeda.net

Formát: minimum resolution of 300 dpi and be saved in JPG or TIFF format at the highest quality.

Důležité! The images can be max 5MB, for images larger than 5MB use www.wetransfer.com

Deadline: 19. 3. 2017

Ceny:

1° prize € 1000,00

2° prize € 700,00

3° prize € 500,00

Cartoon special prize € 300,00

Ceremoniál: říjen award 2017. **Info:** na webu Studio d'Arte Andromeda

13. Tabriz cartoon festival 2017 - Iran

Téma: Fight Against Economic Corruption and Resistive Economy Regulation

Rozměr: A3 - A4 - originál!

Počet: max 3 práce (jinde neoceněné)

Deadline: 19. 3. 2017

Vracení: the works will not be returned!

Katalog: pro všechny vystavující autory

e-Adresa: **Email to:** info@tabrizcartoons.com ; info@cwn-news.com

Výsledky: in www.cwn-news.com & www.tabrizcartoons.com

Poštovní adresa: **Iran - Tabriz - Golestan garden - Tabriz art home - Tabriz cartoon museum / Postal code: 51396-13117**

II. Int'l cartoon contest and exhibition "Freedom of Expression" - Norsko

Pořádá: Norwegian Cartoonist Gallery a **tOOns MaG/Arifur Rahman**

Téma: "Freedom of Expression"

Počet: maximum **5 works**. Text in English.

Adresa: Cartoons, C. V. a foto autora, vše v doc. format poslat: freedom@toonsmag.com

Deadline: **20. 3. 2017**

Rozměr: Size A3, JPG format a 300 DPI.

Ceny:

1.prize: NOK 3 000.

2.prize: NOK 2 000.

3.prize: NOK 1 000.

9 x Honorable Mention Award.

Výstavy: in **Norway, Slovakia** (Prešov) and **India** so far and can be exhibited in some other countries. **Výsledky:** 15. 4. 2017.

Info: www.toonsmag.com

1. Int'l Seferihisar Cittaslow Cartoon Competition - Turecko

Téma: **Slow City** (Klidné město)

Počet: max. **5 works**. Original cartoons - v **.jpg format of 300 dpi** suitable for printing would be accepted by e-mail. **Rozměr:** not exceed **30x40 cm** dimensions.

The applicants shall write down their name, surname, address, country and phone number at the back of the cartoons. A short CV shall also be added in the same envelope/mail the cartoon is posted.

Deadline: **20. 3. 2017**

Postal address: Mr. Ozgur Adana, Kultur Isleri Bolumu, Seferihisar Municipality Camiikebir mah.52/1 Sok no:1 Yeni Kültür Merkezi Seferihisar - Izmir - Turkey

E-mail address: oadana@seferihisar.bel.tr

Jury: **27. 3. 2017**

Výsledky: **30. 3. 2017**

Katalog: ano / Ceremonial: will be announced later.

Ceny:

First Prize: Víkendový pobyt v Euphoria Aegean Resort in

Seferihisar (2 people)+ Memorial plaque

Second Prize: Víkendový pobyt v Club Resort Atlantis Otel (2 people) + Memorial plaque

Third Prize: Víkendový pobyt v Teos Village Ecological Holiday Resort (2 people)+ Memorial plaque

Other Special Prizes: *Special awards may be granted by various organisations. The special prize owners will be granted the accommodation and board expenses.*

The 1st, 2nd, 3rd prize owners will be granted travel, accommodation and board expenses. The person travelling with the participant shall cover the travel expenses by it's own.

Astra Motor Int'l Cartoon Contest 2017 - Indonesie

Téma: **Transportation (Doprava)** - Subtheme: Traffic ethics

POZOR: Your cartoon works must be **in color. not black and white.**

Adresa (jen e-mail): amcartooncontest@gmail.com

Formát A3: Minim. 1 MB; maxim. 15 MB / JPG; Resolution: 200-300 dpi; Color Mode: RGB.

Počet: Max. 5

Deadline: **31. 3. 2017**

Ceny:

1. Prize: 15.000.000 IDR + Certificate (Pdf)

2. Prize: 9.000.000 IDR + Certificate (Pdf)

3. Prize: 6.000.000 IDR + Certificate (Pdf)

Five Citations: 3.000.000 IDR.

Jury: **20. 4. 2017. Výsledky:** **25. 4. 2017.** Katalog: Will be sent to participants by email in Pdf file.

Ceremoniál: Around May 2017 in Semarang, Central Java, Indonesia.

Info: **Jitet Koestana** (Cartoonist)

Více na: irancartoon

49. World Gallery of Cartoons Skopje - Makedonie

Na www.osten.mk je přihláška = [APPLICATION FORM](#)

Ceny:

FIRST AWARD for Cartoon (1000\$)
FIRST AWARD for Satiric Drawing (1000\$)
FIRST AWARD for Comic / Strip (1000\$)
10 SPECIAL AWARDS (Plaques)
CICO AWARD (for Macedonian cartoonist).

Following our principle of creating and preserving the art on paper, only ORIGINAL WORKS (hand drawn cartoons, satirical drawings and comics) will be considered in the selection process.

Deadline: 31. 3. 2017

Adresa:

**OSTEN WORLD GALLERY OF CARTOONS
8.Udarna Brigada 2, 1000 Skopje, Macedonia**

Jury: duben 2017, výstava a ceremoniál: 25. 5. 2017 v OSTEN Gallery, Skopje.

Info: cartoons@osten.com.mk . Více na webu Osten.

"F" for fake - int'l editorial cartoon competition - Kanada

To "f" v hlavičce soutěže se týká facebooku.

The term "fake news" has further been coopted as a means of silencing legitimate journalism or criticism, and when confronted by verifiable facts, the term "alternative facts" has even been invoked.

Soutěž se pořádá k World Press Freedom Day

Uzávěrka soutěže: 31. 3. 2017

Ceny:

1. cena: \$1000 plus Certificate from Canadian UNESCO,
2. a 3. cena každá \$500.

Vše v kanadských dolarech. Deset vybraných prací získá 'Award of Excellence,'

Regrettably no financial remuneration accompanies the Awards of Excellence.

Počet: jen jedna práce od každého autora!

A dosud nikde neoceněná!

Formát: The size of the cartoon should not **exceed A4**; 21 by 29.2 cm.

Cartoons should be in jpeg format at **300 dpi**. *The name, address, telephone number and a **short biography** of the cartoonist must be included in the submission.*

Adresa jen e-mail : info@ccwfp-cclpm.ca

Vyhlášení vítězů na *World Press Freedom Day Luncheon* v Chateau Laurier in Ottawa, Canada - 2. 5. 2017. Výstava oceněných kousků tamtéž. Jména a kresby najdete též na [CCWFP web site](http://www.ccwfp.org).

5. Niels Bugge Cartoon Award 2017, Viborg - Denmark

Téma: Communication

Počet: 3 kousky in digital format

Deadline: 1. 4. 2017 via internet (Upload)

Adresa: www.nielsbuggeaward.org/sendcartoon.html

together with the digital entry form with the informations about the author.

Formát: Size for the first round: **A4**, 300dpi, 2480x3508 pixel (approximately), max. **5 MB** each file.

Out of these submissions, the jury will make a selection of 100-120 drawings. Only the selected artists will be asked to **send the original work by post!**

The award winners selected by the jury will be **personally informed via e-mail**. The final decisions of the jury are incontestable.

Ceny:

1. cena : 3.000 €, Gold plate and diploma
2. cena : 2.000 €, Silver plate and diploma
3. cena : 1.000 €, Bronze plate and diploma

Výstava a ceremoniál: in late **May 2017**

Contact for further information: award17@hae.de

Více info: <http://www.nielsbuggeaward.org/>

Hilden Cartoon... die Vierte - Německo

Do soutěže se přijímají jen klasické kreslené vtipy, žádné stripy ani komiksy

Téma: neuvedeno

Rozměr: formát A4

Počet: max 5 (připojte své CV + foto)

Uzávěrka: 21. 3. 2017

Výstava 5. - 22. 5. 2017

Ceny: 1. cena: 500 Euro

Adresa - email: hofstrasse6@arcor.de

- pošta: Haus Hildener Künstler e. V.; Hofstrasse 6, 407 23 Hilden, Deutschland

Info: www.hostrasse6.de

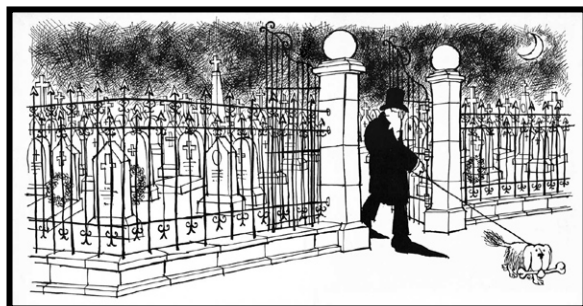
Kalendárium: Spousta nových nabídek!

Prokrácená verze propozic nezbudila u čtenářů našeho e-magu velké vzrušení, jsme tomu rádi, protože to znamená, že pravidla mezinárodních soutěží zabírají teď v číslech méně místa. Lze si spočítat, že propozic během jednoho ročníku uvádíme více než stovku... Na druhé straně nám to však nijak neulehčilo práci, kterou s tím máme! Tedy nezrychlilo. Ukázalo se, že pořadatelé, kteří dodnes nedokázali přistoupit na nějaký jednotný systém typu: **Co - kdy - kde se koná... plus kam svá díla poslat...** svými předlouhými a podrobnými regulami v cizích jazycích stále ztěžují naši snahu vyzobat z propozic ta fakta, která autor pro předvolbu své účasti potřebuje. Třeba: to, co potřebujeme úplně nejdřív, tedy **datum uzávěrky**, bývá zakutáno (co nejmenším písmem) hluboko do nepřilíš podstatných „*cancel*“. Tak - tady to máte: nedůtklivý stařík si postěžoval! A teď zase do práce... (**G-men**)

2017 !	Název soutěže	Body*)	Deadline	GAG **)
Únor	Safe Community Caric. Festival - Mashhad, Irán	-	23. 2. 2017	1
	Philosopher Wang Yangming - Peking, Čína	-	25. 2. 2017	1
	Cartoon Contest - Syrie	-	25. 2. 2017	1
	Porto Cartoons - Porto, Portugalsko	****	28. 2. 2017	1
Náš TIP!!!	„Pivo“ Golden Keg - Prešov, Slovensko	****	3. 3. 2017	1
Březen	Cathering - Cairo, Egypt - JEN VÝSTAVA!	**	10. 3. 2017	1
	Int'l bienále hum. a satiry - Gabrovo, Bulharsko - Nové!	****	12. 3. 2017	2
	Don Quijotte - Německo - Nové!!	***	15. 3. 2017	2
	Bucharest C. C. - Bukurešť, Rumunsko - New!	**	15. 3. 2017	2
	Tabriz Cartoon Festival - Tabriz, Irán - New!	***	19. 3. 2017	2
	Andromeda - Int. fest. satiry a humoru-Trento, Itálie - New!	****	19. 3. 2017	2
	„Slow City“ Seferihisar Cittasl.C.C.- Izmir, Turecko - New!	-	20. 3. 2017	2
	„Freedom of Expression“, tOOnMag - Norsko - Nové!!	****	20. 3. 2017	2
	Cartoon contest - Hilden, Německo - novinka	-	21. 3. 2017	2
	Astra Motor Int'l C. C. - Semarang, Indonesie - Novinka!	-	31. 3. 2017	2
Náš TIP!!!	WGC Osten 2017 - Skopje, Makedonie - Novinka!	*****	31. 3. 2017	2
	„F for Fake“ - 17 Int'l Edit. Cartoon Comp. - Kanada - New!	-	31. 3. 2017	2
Duben	Niels Bugges Cartoon Award - Viborg, Dánsko - NEW!	*****	1. 4. 2017	2

*) ve sloupci **Body** vycházíme z hodnocení soutěže u cartoonistických portálů, hlavně však z vlastních zjištění. **Čím více hvězdiček, tím lepší soutěž.** Bez hvězdiček jsou obvykle nové anebo méně známé či čitelné soutěže.

***) ve sloupci uvádíme **číslo e-GAGu**, v němž najdete český výtah z propozic. A odkaz na závazný originál.

Yrrah do třetice: Hřbitovní humor

Když už nám tu zbyl malý kousek místa, nebudeme je tentokrát zaplňovat hlušinou rádobyvtipných vět. Ale také tu přece nenecháme ležet ladem volný „flek“ jak to známe z dějin cenzury! **Harry Lammerting** nadělil své obrázky do únorového Sorry č. 2 - a také v tomto GAGu o něm cosi píšeme.

Tak tedy: takto vyhlíží správný **černý vtip!**

e-GAGmag * Měsíčník autorů a přátel české karikatury. Založeno r. 2003. **15. ročník.** Toto je č. **2017/2** (629) z **15. 2. 2017** * Číslo **2017/3** vyjde (asi) **15. 3. 2017** * Redakce: ivan.hanousek@dreamworx.cz ®